svensk veterinär tidning

3 • FEBRUARI • 2014 • VOLYM 66

Granskning av öronrengörings-medel för hundar

Foto: Suzanne Fredriksson

Litteraturstudie om fibrokartilaginös emboli hos hund

Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll, frivilligt skydd mot främmande sjukdomar

MEDIVET
Animal X-ray Solutions

Nordisk Specialist för
Veterinär Digital Röntgen

Vi hoppas att fler hjälper till...

Som tidigare meddelat skänker vi härmed 42 758 kronor
från vår omsättning, hälften går till Djurskyddsföreningen
och hälften till Barncancerfonden

Störst Sortiment av Veterinära Röntgenprodukter

www.medivet.se info@medivet.se +46 (0) 431 244 00 Medivet Scandinavian AB, Ängelholm, Sverige

SVERIGES
VETERINÄRFÖRBUND
Box 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**

E-POST: ***office@svf.se***
HEMSIDA: ***www.svf.se***
TELEFONTID: Mån–tors 9.00–16.00,
Fre 9.00–15.00,
lunchstängt 11.30–13.00

KANSLI
TELEFON: 08-545 558 20
TELEFAX: 08-545 558 39

Ordförande
TORSTEN JAKOBSSON, ***leg vet***
TELEFON: 08-545 558 22
MOBIL: 070-372 95 10
E-POST: ***torsten.jakobsson@svf.se***

Kansli- och ekonomichef
PER CARLSSON, ***pol mag***
TELEFON: 08-545 558 21
MOBIL: 070-567 12 35
E-POST: ***per.carlsson@svf.se***

Förhandlingschef
ANDERS GRANELD, ***jur kand***
TELEFON: 08-545 558 26
MOBIL: 070-625 64 44
E-POST: ***anders.graneld@svf.se***

Ombudsman/förhandlare
JENNY FLORDAL, ***fil mag***
TELEFON OCH
MOBIL: 08-545 558 25
E-POST: ***jenny.flordal@svf.se***

Informationschef
JOHAN BECK-FRIIS, ***leg vet***
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
E-POST: ***johan.beck-friis@svf.se***

Tf generalsekreterare SVS
SIMONE HÄUSLER, ***leg vet***
TELEFON: 08-545 558 24
MOBIL: 0730-928 113
E-POST: ***simone.hausler@svf.se***

Redovisningsansvarig
LINDA WIKSTRÖM, ***ekonom***
TELEFON: 08-545 558 23
E-POST: ***linda.wikstrom@svf.se***

Sekreterare
MARIANNE LUNDQUIST, SVS
TELEFON: 08-545 558 27
E-POST: ***marianne.lundquist@svf.se***

Administrativ assistent
KARIN MOSSBLAD HENRIKSSON, SVF
TELEFON: 08-545 558 28
E-POST: ***karin.henriksson@svf.se***

Bankgiro: 530-52 22 Allmänna kassan

SVERIGES
VETERINÄRMEDICINSKA
SÄLLSKAP

SVENSK
VETERINÄRTIDNING
se sista sidan

Veterinär arbetsmiljö i fokus

I **FÖRRA NUMRET** av veterinärtidningen (2/14) presenterades en kartläggning av hot och våld mot myndighetsveterinärer som SVF genomförde i slutet av förra året. Resultaten av enkätundersökningen visade att skrämmande många veterinärer upplever hot i sin arbetssituation, mer eller mindre regelbundet. De visade också att närmare 40 procent av dem som svarat saknar förtroende för att arbetsgivaren kan skydda mot eller förebygga hot och våld.

Enkätundersökningen fick stort genomslag i svensk media när den presenterades. SVT (dvs TV-kanalen) lyfte fram hotbilden mot veterinärer en hel dag, från morgonsoffa till kvällssändning. Orimligt stor uppmärksamhet för en så liten yrkeskår, kanske vissa tycker.

Å andra sidan kopplar den genomsnittlige oinsatte nyhetskonsumenten säkert inte ihop veterinäryrket med hot och våld. Att poliser, åklagare eller socialtjänstemän får räkna med sådana problem i sin arbetsmiljö tar nog de flesta som ett beklagligt faktum. Men att ”djurens hjältar”, veterinärerna, drabbas ses förmodligen med större förvåning av många.

Det framgick tydligt av de modiga veterinärer som framträdde i TV-reportagen att problemet inte är försumbart. På det personliga planet är det mycket påfrestande att regelbundet utsättas för hot på grund av att man samvetsgrant utför sitt jobb. För samhället blir konsekvenserna än mer förödande om de veterinära kontrolluppgifterna kring livsmedelshygien och djurskydd påverkas av skrämselaktioner. I värsta fall kan bara risken att utsättas för hot eller våld göra att kontrollanten blundar i känsliga situationer.

Visst måste veterinären med myndighetsuppgifter ha en del skinn på näsan, men framför allt måste man känna stöd från sin arbetsgivare i sin kontrollfunktion. SVF-enkäten visade att många offentliga arbetsgivare sköter sig bra men också att en alltför stor del inte gör det.

Här spelar veterinärförbundet en viktig roll – både som väckarklocka och som katalysator gentemot arbetsgivarna. Förbundet startade i början av året ett arbetsmiljöprojekt där förbundsstyrelsen i samarbete med Anställda Veterinärers Förening och Företagande Veterinärers Förening ska leta vägar att förstärka den veterinära arbetsmiljön. Då handlar det i första hand om den psykosociala arbetsmiljön eftersom skyddet mot olycksbetingade skador på många ställen upplevs som tillfredsställande. Länsveterinärer och officiella veterinärer på slakteri ses som särskilt utsatta grupper, men även andra veterinärkategorier kan behöva hjälp och stöd.

2014 blir förhoppningsvis året när den veterinära arbetsmiljön hamnar i fokus. Alla reaktioner från SVF-medlemmar på enkäten om hot och våld visar att det finns ett uppdämt behov av detta.

JOHAN BECK-FRIIS
informationschef, SVF

URINARY S/O

Med fokus på STRUVIT- OCH KALCIUMOXALATSTENAR!

Välj extrem precision!

Det finns ett näringmässigt alternativ för varje diagnos,
som både **främjar hälsan i urinvägarna** och **den allmänna hälsan hos katten och hunden.**

S/O* INDEX

ROYAL CANIN

innehåll

ledare av J Beck-Friis

Veterinär arbetsmiljö i fokus 3

reportage av S Fredriksson

En hjälpsam mur mot omvärlden 6

vetenskap – granskade artiklar

Fibrokartilaginös emboli hos hund – en litteraturstudie av E Haglund Törnblom 11

Granskning av öronrengöringsmedel för extern otit hos hund av J Berg, D Groegler och L Boysen 19

månadens epiztel 25

vilken är din diagnos?

– Epizootologi 28
– Svar 44

allmänt

Information om SVFs gruppförsäkringar 2014 av P Carlsson 29

Sveriges Veterinärförbund 2014 31

från sektionerna

Rapport från Normgruppens möte den 27 januari av M Öhlund 34

FVF informerar

Inför valet 2014: #4av5jobb av L Nordfors 37

fackliga frågan

Ger vikariat förtur till fasta tjänster? av F Ritter 39

ansvarsärende

Opererade bort nybildning på fel ben av J Beck-Friis 41

in memoriam 46

läkemedel 47

kongresser & kurser 47

noterat

- Uppdaterat medlemslån 28
- Resistens hos stora leverflundran ska undersökas 32
- Stabil ökning av Sacoförbundens medlemsantal 39
- Ny djurskyddslag på gång 45
- Svenska slaktgrisar skickas till Tyskland 46
- ”Kallblodskollapser” kan vara nära lösning 52

kåseri

Vårdgaranti av B Wennman 53

svensk veterinärlegitimation 54

En hjälpsam mur mot omvärlden

Rubriken är en kort beskrivning av Ebba Sunesons dagliga värv. Ebba är ansvarig för Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll, SDS, en service som hon tycker att alla som arbetar med lantbruksdjur kan ha nytta av att känna till.

Text och foto:
Suzanne Fredriksson

Sverige är fortfarande fritt från många av de smittsamma sjukdomar som härjar bland lantbruksdjur runt om i världen. Det beror inte enbart på de tvingande restriktioner som vi har vid import, utan också en hel del på frivillighet. Den inbegriper t ex de provtagningar som SDS rekommenderar vid införsel av nöt, gris, får och en del mer ovanliga djurslag som vattenbuffel, bison och alpacka.

Sedan två år tillbaka är Ebba Suneson ansvarig för SDS verksamhet. Ebba, som kommer från Jönköping, är relativt färsk i veterinäryrket. Hon blev klar 2009, började som distriktsveterinär i Roma och blev sedan bofast på ön.

– Ja, eftersom jag träffat en ”sork” som man säger här, ledde det ena till det andra, säger Ebba glatt.

– Mitt jobb som ansvarig för SDS går att utföra från vilken landsdel som helst då jag i princip är pappersveterinär med dator och telefon som främsta arbetsredskap.

Ebba har ett arbetsrum i Landsbygdscentrum, det område som tidigare inhyste en lantbruksskola i Romakloster, strax söder om Visby.

SDS startades i samband med Sveriges inträde i EU 1995. Verksamheten byggdes från början till stor del upp av Andrea Holmström som under lång tid ansvarade för smittskyddskontrollen, innan hon gick vidare som fårhälsoveterinär och vice VD för Svenska Djurhälsovården. Ebba kombinerar arbetet med SDS med ansvar för djurhälsovårdens obduktionsverksamhet lokalt på Gotland.

Hur blev du intresserad av det här jobbet?

– Typen av arbete passar min bakgrund bra. Innan jag sökte veterinärutbildningen hade jag precis gått färdigt journalistprogrammet och även hunnit praktisera lite inom det yrket på Jönköpingsposten, lite lokalradio och ett produktionsbolag. Att ta reda på saker, prata och informera är något som jag gillar. Jag tror jag hade stor nytta av den erfarenheten när SDS-tjänsten skulle tillsättas, berättar Ebba.

Förklara vad du gör, rent konkret.

– Jag ”prenumererar” på uppgifter om vilka som ansökt hos Jordbruksverket att få importera lantbruksdjur eller andra arter som kan

FAKTA SDS

Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll bildades på initiativ av lantbruksnäringen, genom Svenska Djurhälsovården och Svensk Mjölk (numera LRF Mjölk), i samband med Sveriges inträde i EU.

SDS roll är att aktivt arbeta för att behålla Sverige fritt från de infektionssjukdomar som utgör ett hot mot djurhälsan, folkhälsan och produktionsekonomin i de flesta delar av världen.

SDS rekommendationer är frivilliga, men det finns en branschöverenskommelse bland mejeri- och slakteriföretagen att följa SDS regler.

De tilläggsgarantier som nämns i artikeln handlar om ett tiotal sjukdomar, t ex paratuberkulos hos nöt och PRRS hos gris där Sverige idag kan ställa krav från statligt håll på provtagning vid import.

Omvärldsbevakning är en stor och viktig del av Ebbas jobb.

föra över smitta till de djur vi arbetar med. Sedan kontaktar jag alla importörer, antingen per telefon eller med ett besök, och diskuterar risker. Vilka sjukdomar finns i det land djuren kommer ifrån? Har de ingått i något kontrollprogram? Hur ser ursprungsbesättningen ut? Och så vidare. Det gäller att förklara vad det är vi är intresserade av, eller rättare sagt vad vi inte är intresserade av att få hit, och hur det kan undvikas, berättar Ebba.

Hon förklarar också den svåra avvägningen mellan relevanta provtagningsrekommendationer och ekonomisk rimlighet. SDS rådgivning är gratis, men kostnaden för att uppfylla den rekommenderade provtagningen står importören för. Många gånger är den som står i begrepp att importera mycket entusiastisk över att ha hittat de perfekta djuren och vill inte alls lyssna på prat om risker och jobbiga provtagningar. Det händer till och med att någon avstår från att göra importen efter att ha tagit del av all information.

EBBA SUNESON är journalisten som blev veterinär. Tillsammans med sambon Petter Schwan, distriktsveterinär, och tre döttrar, bor hon på ett mindre lantbruk i Katthammarsvik på östra Gotland. Ebba

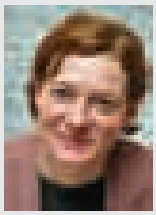

har 30 tackor som hon menar tillför ett nyttigt djurägarperspektiv i hennes dagliga arbete. Hennes tidigare djurbakgrund handlar annars mest om häst.

– Det är inte syftet. Tanken med SDS är att vara en hjälp och inte ett hinder. Jag tar inte ställning till själva importen utan berättar bara om vilka risker den medför, säger Ebba. Hon tillägger att det händer att folk missförstår hennes position och tror att hon är en myndighetsperson. De allra flesta importörer vill dock leverera sina produkter inom ramen för den branschöverenskommelse som finns i näringen. Då är det bäst att följa de råd som Ebba ger.

– Det kräver lite fingertoppskänsla hur mycket man ska begära av importören. Det handlar om frivillig provtagning, en provtagning som i vissa fall skulle kunna bli hur omfattande som helst. Min tidigare roll som praktiker säger ”behöver du ta prov – gör det”, men så går det inte att jobba i min nuvarande roll. Blir provtagningen för omfattande kommer SDS råd att framstå som orimliga och ett hinder i processen. Då kanske djurägarna tackar nej till all vår service, säger Ebba.

HUR STOR ÄR importen då? Hur många ärenden handlägger du om året? Ebba skrattar lite innan hon svarar och förklarar:

– Jag brukar få höra att ”det måste vara bra att jobba med importfrågor i ett land som har så väldigt lite import”. Men självklart innebär mitt arbete mycket mer, säger hon och ger en kort beskrivning av vad som importeras i dagsläget.

– När det gäller nöt handlar det mest om avelsdjur av köttras och inte speciellt många, under 50 djur årligen. Fåren är ännu färre. Import av avelsgrisar sker löpande, några 100 djur om året. Däremot har vi en omfattande import av nötsperma, ca en halv miljon doser om året.

– Det finns två anledningar till att vi har så låg import av levande djur. Det ena är att svenska lantbrukare är väl medvetna om riskerna, det andra är att det framför allt på nötsidan finns bra alternativ i form av importsperma eller embryo. Jag försöker alltid styra in importören på semin eller embryotransfer istället för att köpa levande djur. Men ibland vill man absolut ha det, t ex om det handlar om nya raser. Just nu är köttrasen Dexter i ropet.

– På nöt och gris fungerar semin bra, men t ex inom fåraveln är det svårare att övertyga importörer om att inte föra in levande djur, säger Ebba och ger exempel på en ”mardrömsimport”.

– Det är en besättning får från England. Provtagningsschemat kan bli helt osannolikt och ibland röra upp känslor både hos importö-

rer och ägare av ursprungsbesättningen. Deras argument är ofta att ”jag vet att de här djuren är friska”. Att då förklara att importdjuren kan bära på smittor trots att de inte har symtom och att dessa smittor skulle få förödande konsekvenser hos svenska djur som inte stött på smittämnet tidigare är en pedagogisk utmaning.

– Om jag ändå övertygar dem om extra kontroll och det visar sig att alla provsvar är negativa, får jag höra ”där ser du”. Men vi måste vara försiktiga eftersom vi har så mycket att förlora. Vi är fria från sjukdomar som t ex paratuberkulos och IBR (infektös bovin rinotrakeit) och har på senare tid jobbat hårt och snart lyckats utrota BVD (bovin virusdiarré) som florerar bland nöt i övriga Europa. Vi har inte heller PRRS (Porcine reproductive and respiratory syndrome) hos gris, en sjukdom där flera länder har gett upp bekämpningen. Sjukdomsfriheten är en viktig faktor i vårt lands låga antibiotikaförbrukning, säger Ebba med eftertryck.

Ytterligare en sak som kan vara svår att förklara är att det alltid finns en smittrisk trots att SDS kontrollerat importen. Ibland finns ingen bra tillgänglig analysmetod och ingen analys är hundraprocentig.

– Om en analys har 97 procents sensitivitet innebär det att tre av 100 individer är potentiella smittbärare, trots ett negativt provresultat. Det finns helt enkelt inga riskfria importer, säger Ebba.

En stor del av Ebbas arbete går ut på att hålla sig uppdaterad gällande sjukdomsläget utanför landets gränser och delta i utbildningar, arbetsgrupper och råd.

– Självfallet har jag regelbunden kontakt med expertisen på SVA, skjuter hon in.

– Man kan säga att SVA värderar riskerna och jag hanterar dem. Jag har också en hel del kontakt med mina två kolleger i Norge och Finland där man har tjänster som motsvarar min. På hemmaplan har jag en stark uppbackning av Svenska Djurhälsovårdens djurslagsspecialister som alltid finns till hands när jag behöver dem.

SDS kompletterar idag den kontroll som Jordbruksverket kräver och som till viss del utgörs av så kallade tilläggsgarantier, dvs möjlighet att ställa specifika nationella krav utöver EU-lagstiftningens grundnivå. Huruvida Sverige får behålla dessa tilläggsgarantier är i dagsläget oklart.

– Kommer de att tas bort blir den frivilliga kontrollen ännu viktigare. Vi har ett unikt bra djurhälsoläge i Sverige som gynnar såväl lantbruksnäringen som folkhälsan. Men det är inte lätt att vara bäst, avslutar Ebba. ■

”Oj, batteriet verkar dött.” Ebba kontaktar alla importörer antingen via telefon eller om det är möjligt med ett besök.

Det är självklart för Ebba att ta med SVTs reporter till en ”godkänd” lunchrestaurang.

REMISSTJÄNST FÖR BILDDIAGNOSTIK • SVERIGE • DANMARK • NORGE

VetScan erbjuder för närvarande CT- och MR-undersökningar i fem städer i Norge. Vi utökar nu våra tjänster till Sverige och Danmark.

Vi använder mycket avancerade högtecke-MR-maskiner (1,5 T) som ger bilder av enastående kvalitet.

Maskinerna är mycket lämpliga för utvärdering av patienter med misstänkta neurologiska skador i huvud och rygg och övriga patologiska hjärnskador, och kan också ge värdefull information om misstänkta skador på muskler och ligament.

VetScan AB

Malmö:	Öppet för remisser*
Stockholm:	Start under 2014
Göteborg:	Start under 2014

*Se www.vetscan.no för mer information och remissförfarande.

www.vetscan.no
E-post: jo@vetscan.no
Tlf.: +47 088 38 800

EMELIE HAGLUND TÖRNBLOM, leg veterinär*
Handledare: Elisabeth Bademo, leg veterinär, specialistkompetens i sjukdomar hos hund och katt, Västra Djursjukhuset, August Barks gata 8, 421 32 Västra Frölunda.

Fibrokartilaginös emboli hos hund – en litteraturstudie

Fibrokartilaginös emboli (FCE) är en sjukdom där diskmassa emboliserar och ger upphov till en infarkt i ryggmärgen. De drabbade hundarna är oftast medelålders av stor ras. Patogenesen är inte klarlagd. Akut insättande neurologiska symtom framför allt i form av avvikande rörelsemönster och avsaknad av smärta är karaktäristiskt för tillståndet. Omfattning och lokalisation av infarkten är avgörande för symtombild och prognos. Litteraturuppgifter om sjukdomen sammanfattas i studien, liksom förslag till behandling.

Artikeln utgör författarens examensarbete för specialistkompetens i sjukdomar hos hund och katt.

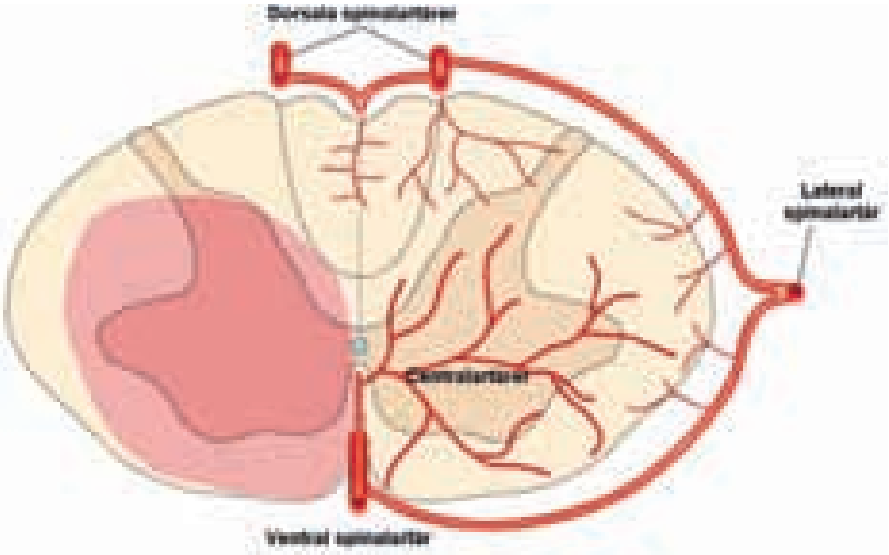

FIGUR 1. *Längs med hela ryggmärgen löper den ventrala spinalartären och de dorsala spinalartärerna. Största delen av den grå substansen försörjs av centralartärer som utgår från den ventrala spinalartären.*

granskad artikel

INLEDNING

Fibrokartilaginös emboli (FCE) är ett tillstånd där diskmassa från nucleus pulposus emboliserar till ryggmärgens kärlförsörjning vilket ger upphov till en infarkt i ryggmärgen (5–7, 9, 15, 20, 23, 29, 30). Utbredning och omfattning av infarkten är avgörande för symtombild och prognos. Patogenesen är inte klarlagd men det finns ett flertal teorier om hur diskmassan kommer in i cirkulationen.

Flest fall har rapporterats hos människa och hund men tillståndet finns även beskrivet hos katt, svin, häst, lamm och kalkon (2, 8, 12, 21, 24–26, 31, 33–35, 37, 40). FCE beskrivs vara ovanligt förekommande hos hund. Det är dock av stor vikt att ha kunskap om sjukdomen då behandlingen skiljer sig åt från differentialdiagnoser med ryggmärgskompression, vilka har en högre incidens (29).

Utmaningen ligger i diagnostisering då definitiv diagnos om FCE endast kan ställas histopatologiskt post mortem (5, 7, 11, 23, 29, 32).

ANATOMI

Längs med hela ryggmärgen löper den ventrala spinalartären och de dorsala spinalartärerna (4) (Figur 1). Spinalartärerna binds samman via kärlplexus på ytan av ryggmärgen. Största delen av den grå substansen försörjs av centralartärer som utgår från ventrala spinalartären. Centralartärerna ger upphov till förgreningar som i den torakala ländryggen oregelbundet löper i par om två eller tre förgreningar till vardera sidan.

Andelen bilaterala centralartärer är signifikant lägre i cervikalregionen jämfört med övriga delar av ryggmärgen, vilket kan förklara att emboliska infarkter i den cervikala ryggmärgen oftast är unilaterala (4, 6).

Spinalvenerna, som dränerar ryggmärgen, mynnar i vensinus (5, 7). Vensinus är sammankopplat med vener utanför kotkanalen via intervertebrala vener i foramen intervertebrale.

PATOGENES

Den första rapporten om FCE hos hund publicerades 1973 då Griffiths beskrev två fall (17). Hos en labrador och en foxterrier påvisades efter obduktion arteriell ➤

➤ emboli av fibrokartilaginöst material som bedömdes komma från de intervertebrala diskarna. Utifrån infärgningsegenskaper bedömdes embolin komma från annulus fibrosus (17), vilket inte längre är den allmänna uppfattningen. Övriga författare har därefter varit överens om att embolin består av diskmassa från nucleus pulposus då de histologiska egenskaperna är identiska (5, 13).

FCE har vid histologisk undersökning påvisats i vener och artärer (5, 7, 16). Det är oklart hur diskmassa kommer in i blodcirkulationen men det finns ett antal hypoteser. Några teorier baseras på att diskmassan via olika mekanismer, exempelvis trauma eller diskbråck, direkt penetrerar in i en artär som försörjer ryggmärgen (5, 7). Det bedöms dock osannolikt på grund av artärernas tjocka kärlvägg.

Möjligheten att embolin kommer direkt in i vener och vensinus har också diskuterats av flera författare (5, 6, 7, 11, 20, 23, 39). Transport av embolin till artärerna tros därefter kunna ske via blodflöde i retrograd riktning till följd av plötsligt ökat intratorakalt eller intraabdominellt tryck, vid t ex hostning eller kräkning. Det finns hos både hund och människa direkta arteriovenösa kommunikationer epiduralt, vilket kan förklara förekomst av emboli i endera sidan av cirkulationen (5, 7, 15, 20, 23, 29).

Schmorlskroppar, diskmassa som återfinns inuti det spongiösa benet i kotkropparna, har diskuterats som ursprung till emboli hos människa (5, 7, 9, 11, 23, 29, 38, 39). Schmorlskroppar är mycket ovanliga hos hund och har inte påvisats histologiskt hos hundar med FCE.

Embryonala kärlrester i annulus fibrosus, som i normala fall är avaskulär, har föreslagits ha del i patogenesen hos unga hundar (5, 11, 20). Några sådana kärl har dock inte påvisats vid obduktion av dessa fall.

Kronisk inflammation beskrivs kunna ge upphov till nybildning av kärl i annulus fibrosus, vilket minskar avståndet mellan diskmassan och cirkulationen (3, 5–7, 11, 13, 20, 29). Dessa degenerativa förändringar stämmer överens med vad som kan förväntas hos den predisponerade åldersgruppen.

Baserat på histologiska fynd har det även spekulerats i huruvida embolin kan vara en lokal produkt av kärlmetaplasi (5).

PREDISPOSITION

Det anses enligt tidigare studier finnas en predisposition för FCE hos större hundar och jätteraser (5–7, 11, 14, 29). Högre tryck i nucleus pulposus och större blodkärl kan ha betydelse för en ökad risk hos dessa raser (5, 20, 30). Under lång tid fanns det inga bekräftade fall av FCE hos kondrodystrofa raser (5, 7). En hypotes är att nucleus pulposus hos icke kondrodystrofa raser är av mjukare och mer gelatinös konsistens under längre tid, vilket gör att diskmassan lättare kommer in i cirkulationen (5, 6, 13, 20). FCE har nu rapporterats hos ett antal kondrodystrofa hundar (18, 27, 28, 36) (Figur 2).

FCE är vanligast förekommande hos medelålders hundar (5, 7, 11, 14, 15, 19, 23, 29, 30, 32) men förekommer hos såväl valpar som äldre hundar (7, 10, 11, 28). Junker har beskrivit förekomsten av FCE hos irländska varghundar mellan åtta och 13 veckors ålder (22).

Det har inte setts någon signifikant predisposition mellan könen (7, 11, 15, 23, 28–30, 32).

DIAGNOS

Anamnes

De kliniska symtomen är perakut till akut insättande och rapporteras i cirka hälften av fallen uppkomma i samband med eller direkt efter ansträngning (5–7, 9, 11, 13, 29, 30). Det behöver inte röra sig om högintensiv aktivitet utan kan bestå av enstaka moment som bidrar till ökat tryck i diskarna eller ökat intratorakalt samt intraabdominellt tryck (5, 9).

Vid symtomens insättande uppvisas vanligen tecken som kan tyda på snabbt övergående smärta i form av att hunden plötsligt skriker till (5, 7, 11, 29). Efter det att ischemi uppkommit till följd av FCE ses inga tecken på smärta då parenkymet i ryggmärgen inte har några smärtreceptorer (5, 7). Symtomen är vanligen inte progredierande mer än under de första timmarna om inte

FIGUR 2. *FCE har nu rapporterats hos ett antal kondrodystrofa hundar, även om sjukdomen enligt tidigare studier ansågs ha en predisposition hos större hundar och jätteraser.*

descenderande eller ascenderande myelomalaci utvecklas (5, 7, 11, 19, 29). I enstaka fall ses progredierande symtom i upp till tre dygn efter symtomdebut (7, 29, 30).

Kliniska symtom och neurologisk undersökning

Initiala symtom kan bestå av allt från mild pares till total paralys med avsaknad av djup smärtsensibilitet (7, 13, 23, 29, 32). Patienten uppvisar ingen smärta vid palpation av kotpelare och övrig klinisk undersökning är utan anmärkning (15, 23, 32). De kliniska symtomen varierar beroende på lokalisation samt utbredning av lesionen (5, 7, 29, 30). Det är viktigt att göra en utförlig neurologisk undersökning för att kunna bedöma det initiala tillståndet och eventuella förändringar då det påverkar prognosen (Figur 3).

Bland bekräftade fall har cirka hälften rapporterats vara unilaterala (5, 11, 15, 23, 27–29, 30). På den sida som inte är påverkad kan extremiteterna vara helt normala (7). Symtomen kan inom några timmar utvecklas till bilaterala neurologiska bortfall på grund av det ödem som uppstår i ryggmärgsparenkymet kring infarkten (5, 13). Allt eftersom ödemet försvinner kan symtomen återgå till att spegla endast det ischemiska området (5, 29).

Två klassiska tecken på asymmetrisk involvering av C6-T2 är enkelsidig avsaknad av panniculusreflex och förekomst av Horners syndrom (5, 9, 20, 23). Ipsilateralt Horners syndrom uppstår till följd av paralys av den sympatiska nervtillförseln vid lateral skada i denna region av ryggmärgen (23). Under förutsättning att det inte föreligger systemisk trombbildning med påverkan på hjärnstammen ger FCE i övrigt inte upphov till avvikelser vid undersökning av kranialnerver (7, 39).

Det är viktigt att under de första tolv timmarna göra täta kontroller och utvärdera eventuell försämring för att upptäcka utveckling av myelomalaci (5, 11, 29). Utveckling av myelomalaci ska misstänkas då en akut till synes fokal skada progredierar i kranial eller kaudal riktning. Det leder vanligen till döden inom två till tre dagar (7, 11).

FIGUR 3. *Det är viktigt att göra en utförlig neurologisk undersökning för att kunna bedöma det initiala tillståndet och eventuella förändringar, då det påverkar prognosen.*

Diagnostiska hjälpmedel

Ante mortem är FCE en uteslutningsdiagnos då definitiv diagnos kräver histologisk undersökning av ryggmärgen (5, 7, 29, 32). Blodprov för analys av allmän kemi och hematologisk status ingår i utredningen och är vanligen utan anmärkning (15, 20, 28, 30, 32).

Slätröntgen av kotpelare utförs för att utesluta övriga orsaker såsom fraktur, luxation, diskospondylit och neoplasi (7, 29, 30). Vid röntgen av kotpelaren ses vid FCE vanligtvis inga avvikelser (9, 11) men det har i vissa fall rapporterats ett något avsmalnat diskutrymme i läge för den misstänkta lesionen (7, 29, 32).

Kompressionsskada såsom diskbråck eller hematom på grund av spontan blödning bör uteslutas med myelografi (7, 11, 29). En lindrig kompression av ryggmärgen är inte ett kriterium för att utesluta FCE då det har setts förekomma samtidigt enligt Cauzinille (5). Vid myelografi påvisas i en del akuta fall en svullnad av ryggmärgen där infarkten skett (5, 7, 9, 11, 13, 15, 19, 20, 32). Detta på grund av blödning och ödem i parenkymet (5, 23, 30). Om myelomalaci inträffar kan det vid en myelografi ses att kontrastvätskan blandar sig med den nekrotiska ryggmärgsvävnaden, vilket ger ett diffust utseende av ryggmärgen (7).

Datortomografi kan vara av värde för att utesluta andra orsaker till myelopati men har inte visats användbart för att identifiera FCE (5).

Analys av cerebrospinalvätska (CSF) är i de flesta fall utan anmärkning men är ett bra hjälpmedel för att utesluta andra sjukdomsproblem (5, 13, 23).

Magnetresonanstomografi (MR) har använts inom humanvården sedan 1989 för att styrka misstanke om ryggmärgsinfarkt (1). De karaktäristiska fynden består av hyperintensitet i området för lesionen i ryggmärgen på T2-viktade bilder (1,18, 27, 28). I en studie med tre hundar, varav ett histopatologiskt bekräftat fall med FCE och två misstänkta fall, uppvisade samtliga en ökad signalstyrka fokalt i ryggmärgen på T2-viktade bilder (18). Samma resultat påvisades i en retrospektiv studie av elva hundar med FCE, varav två fall bekräftats post mortem samt i en studie av 26 misstänkta fall (1, 28). Hos samtliga hundar motsvarade lesionen med den ökade signalstyrkan det området som misstänkts baserat på neurologisk undersökning (1, 18, 28).

Patologisk-anatomisk diagnos

Det är viktigt att misstanke om FCE uppges på remissen för obduktion då det annars kan vara lätt att missa de diagnostiska fynden (5). ➤

Makroskopisk undersökning av ryggmärgen är oftast utan fynd (29). Ibland ses blödning och svullnad lokalt (5, 11, 29). Vid tvärsnitt kan det eventuellt ses blödning och missfärgning av parenkymet samt malaci av framför allt den grå substansen (7, 11, 29). I ett fåtal fall ses även lesioner i de intervertebrala diskarna i kotpelaren (5).

FCE kan återfinnas i både artärer och vener i ryggmärgen och leptomeningerna (5, 7, 9, 29, 30). Embolin har samma histologiska och histokemiska egenskaper som den fibrokartilaginösa diskmassan (5–7). Vid histologisk undersökning av ryggmärgen ses vanligen hemorragisk nekros, vaskulär nekros, malaci i den vita och grå substansen, degeneration av axoner och ibland infiltrat av neutrofiler samt makrofager (7, 10, 13, 29, 30, 39). Det har även påvisats trombos och fibrinoid nekros av artärväggar samt vaskulit i leptomeningerna (5, 9, 30, 39).

DIFFERENTIALDIAGNOSER

De primära differentialdiagnoserna till FCE som bör övervägas är trauma, akut diskbråck med ryggmärgskompression, diskospondylit med kompression av ryggmärgen samt andra vaskulära sjukdomar (5, 7, 29, 30, 32). Dessa diagnoser kan orsaka unilaterala symtom. Det är dock större sannolikhet att en patient med akut insättande utpräglade unilaterala symtom har drabbats av FCE (29). Neoplasi i ryggmärg eller kotpelare, vertebral osteomyelit och fokal myelit är andra orsaker till akuta myelopatier (5, 7, 29). Även om dessa sjukdomar kan ha akut insättande symtom progredierar de vanligen under längre tid. Med undantag för intramedullära neoplasier karaktäriseras de flesta övriga tillstånden av att patienten uppvisar fokal smärta från kotpelaren vid undersökning, vilket inte är fallet vid FCE (5, 30) (Figur 4).

Det är av största vikt att utesluta differentialdiagnoser där det föreligger kompressionsskada av ryggmärgen eftersom behandlingen väsentligt skiljer sig åt (28).

Det finns fler orsaker till fokal ischemi i ryggmärgen (5). Kraftig polycytemi eller leukemi, mikrofilarier av *Dirofilaria immitus,* blödning på grund av *Angiostrongylus vasorum,* septisk emboli i samband med endokardit eller annan infektion är flera sjukdomstillstånd som kan ge upphov till obstruktion i den inre kärlförsörjningen och därmed infarkter. Aortatrombos hos katt kan ge upphov till liknande symtombild.

FIGUR 4. *Med undantag för intramedullära neoplasier karaktäriseras de flesta övriga tillstånden av att patienten uppvisar fokal smärta från kotpelaren vid undersökning, vilket inte är fallet vid FCE.*

BEHANDLING

Det finns ingen indikation för kirurgisk behandling vid FCE då detta inte ger upphov till kompression av ryggmärgen (5, 7, 11, 32). Behandlingen är framför allt understödjande (11, 13, 15, 23, 29, 30). Att tillgodose vätske- och näringsbehov, kontrollera tömning av urinblåsa och tarm samt förhindra liggsår ingår i behandlingen (7, 29, 32). Det är mycket viktigt att sjukgymnastik påbörjas i tidigt skede för att förhindra muskelstelhet och kontrakturer (11, 13, 27, 28, 32). Muskelstelhet och kontrakturer är en kraftigt begränsande faktor för tillfrisknandet och kan även maskera eventuella neurologiska framsteg (11).

Flera författare använder sig akut av en bolusdos metylprednisolon, 30 mg/kg, via intravenös infusion (5, 7, 32). Därefter varierar nedtrappningsregimen (5, 7, 30, 32). Om djuret inkommer flera timmar eller dagar efter insättande av kliniska symtom finns det troligen ingen nytta med en sådan högdoskortisonbehandling. Då ges inflammationshämmande dos av korttidsverkande kortison för avsvällande, antiödematös effekt.

Gandini publicerade 2003 en retrospektiv studie av 75 hundar med FCE med fokus på bland annat faktorer som påverkar tillfrisknande (13). Sjukgymnastik och vattenträning initierades så snart utredning var gjord och preliminär diagnos FCE ställd (Figur 5). Träningen påbörjades i de flesta fall ett till två dygn efter symtomdebut och anpassades efter varje individs behov. Hundarna uppmuntrades att sitta upp, ligga upp på bröstet och ståtränades. Passiv rörelseträning, massage, reglering av muskeltonus, vattenträning och eventuellt elektrisk stimulering av de påverkade extremiteterna utfördes dagligen. Av de fall som inte djurägare själva tog initiativ till att avliva skedde tillfrisknande hos 90,7 procent av fallen. Majoriteten av dessa fall återhämtade sig inom två veckor men det fanns även fall där det dröjde 45 dagar innan djuret kunde gå utan stöd. Författarna i denna studie framhäver vikten av fysioterapi och att den påbörjas i ett tidigt skede.

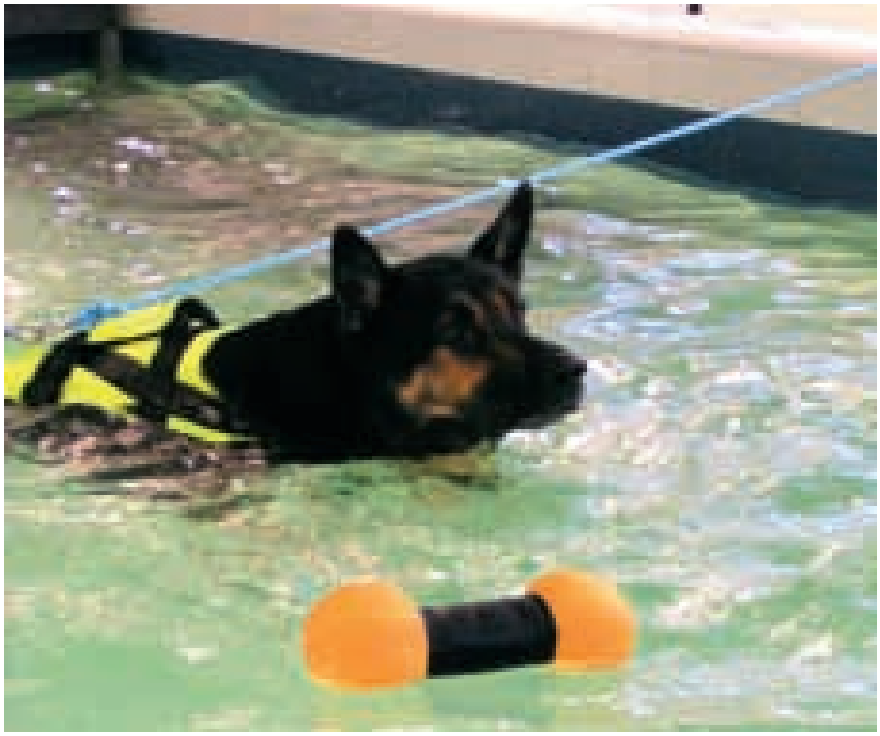

Foto: Suzanne Fredriksson

Figur 5. *Vikten av fysioterapi såsom vattenträning och att den påbörjas i ett tidigt skede framhävs i en studie (13) där man haft stort fokus på faktorer som påverkar tillfrisknande.*

PROGNOS

I Cauzinilles studie från 1996 sågs påverkan på C6–T2 och L4–S3, vilket ger upphov till nedre motorneuronskada, i 78 procent av bekräftade fall (6). Denna predilektion stöds även av andra författare inom ämnet (7). Nedre motorneuronskada och förlust av djup smärtsensibilitet i bakbenen är en dålig prognostisk faktor (5–7, 15, 29, 32).

Unilateral lesion har visats ha bättre chans till återhämtning än de skador som påverkar ett ryggmärgsavsnitt bilateralt (11, 30).

De djur som visar tecken på återhämtning inom en till två veckor har en bättre prognos än övriga drabbade individer (5, 7, 15, 32). Det är osannolikt att vidare förbättring sker om inga framsteg gjorts under denna period (5, 7, 28, 29). Fullständig neurologisk återhämtning kan dock ta åtta till tio veckor (11, 23, 28). Återhämtning tros huvudsakligen bero på att blödningar och ödem i ryggmärgsparenkymet resorberas och att det sker kompensering kring lesionen snarare än att nervcellerna i den primära skadan läks (11, 29, 30). Kompensering tros då ske i form av utveckling av kollateral kärlförsörjning till de områden som varit ischemiska men inte gått i nekros (29, 30).

En patient med kvarstående smärtsensibilitet, asymmetriska icke progredierande symtom och utan påvisbar svullnad av ryggmärgen vid myelografi bedöms ha en god prognos (13).

DISKUSSION

FCE bör misstänkas hos fall med akut insättande neurologiska symtom bestående av pares eller paralys och med avsaknad av smärtpåverkan. Varifrån den akuta smärtan som en del hundar uppvisar vid insättande av symtom kommer är inte klargjort. Den skulle kunna komma av en ruptur av dorsala delen av annulus fibrosus eller vid själva utträdandet av fibrokartilaginös materia och stimulering av nociceptiva receptorer i periosteum, ben, ligament eller meninger.

Hos hund beskrivs FCE som ovanligt förekommande men då man som smådjurskliniker ibland ställs inför fallen är det viktigt att ha kunskap om sjukdomen. Det är framför allt viktigt då behandlingen skiljer sig åt från differentialdiagnoser med ryggmärgskompression, som kan kräva akut kirurgisk åtgärd. Diagnostisering av FCE hos ett misstänkt fall sker via uteslutning av differentialdiagnoser (Figur 6).

Myelografi kan i det akuta skedet ➤

Figur 6. *Diagnostisering av FCE hos ett misstänkt fall sker via uteslutning av differentialdiagnoser.*

➤ stödja misstanke då svullnad av ryggmärgen ibland ses. Det måste tas i beaktande att svullnad av ryggmärgen även kan ses vid andra tillstånd som blödning till följd av trauma eller intramedullär neoplasi. Om myelografi inte görs inom det första dygnet efter symtomdebut ses det vid FCE oftast ingen svullnad eller annan avvikelse, varför denna diagnostiska metod inte har någon väsentlig sensitivitet.

MR bedöms vara ett bättre hjälpmedel för att komma närmare diagnos då det hos människa och i de rapporter som finns avseende hundar visats användbart för att detektera infarkter i ryggmärgen. Klinikern bör ta i beaktande att det finns andra etiologier till infarkt. Undersökningen är till god hjälp för att utesluta differentialdiagnoser som t ex ryggmärgskompression. I jämförelse med myelografi har MR även den fördelen att undersökningen innebär färre risker. Patienten ska hanteras med varsamhet, vilket framför allt är viktigt vid trauma eller kompressionsskada av ryggmärgen, tills dessa diagnoser är uteslutna.

Att definitiv diagnos bara fås post mortem kan vara en källa till skev tolkning av data angående predisposition, behandlingsresultat och prognos. På grund av praktiska och ekonomiska skäl är det rimligt att misstänka att djurägare till hundar av större ras är mer benägna att välja avlivning i ett tidigare stadium av sjukdomsförloppet.

Det har tidigare inte rapporterats förekomst av FCE hos kondrodystrofa raser. Sedan 2005 har det dock bekräftats ett flertal fall även hos dessa hundar. Det är viktigt att känna till då kondrodystrofa hundar inte sällan drabbas av diskbråck som är en av differentialdiagnoserna till FCE och där behandlingen skiljer sig åt.

Behandlingen är understödjande, framför allt i form av sjukgymnastik. Fokus bör ligga på att förhindra stelhet och muskelkontrakturer, vilket görs genom passiv rörelseträning upprepade gånger dagligen. För att bibehålla muskelstyrka och rörlighet är vattenträning ett mycket gott hjälpmedel. Det bör till en början utövas dagligen och sedan fortsatt kontinuerligt tills hunden är tillbaka till god rörlighet.

Huruvida det är lämpligt att i akut skede administrera de mycket höga doser kortison som rekommenderats vid ryggmärgstrauma är oklart. En sådan behandling kan ha biverkningar och det finns inte heller någon bevisad effekt vid behandling av FCE.

Frågan om hur den fibrokartilaginösa embolin tar sig in i cirkulationen kvarstår och är ett ämne för framtida studier. Om patogenesen säkert kommer att kunna klargöras och vilken betydelse det kan komma att få för diagnostik och behandling är oklart. Vikt bör läggas vid anamnes, utförlig neurologisk undersökning och diagnostik där MR bör inkluderas i ett tidigt skede, för att komma så nära diagnos som möjligt och sedan kunna inleda adekvat behandling med intensiv sjukgymnastik.

SUMMARY

Fibrocartilaginous embolism in the dog – a literature review

Fibrocartilaginous embolism (FCE) is a condition where material from nucleus pulposus embolizes and gives rise to an infarction in the parenchyma of the spinal cord. It is mostly seen in large breed middle aged dogs. The pathogenesis of the condition is unknown.

FCE is characterized by acute onset of neurological symptoms, mainly paresis or paralysis with no concomitant pain. Symptoms and prognosis depends on the magnitude and anatomical localization of the infarction. Histological evaluation post mortem is needed to confirm a definitive diagnosis. Treatment is mainly supportive and consists of taking care of basal needs and with emphasis on physiotherapy. When physiotherapy is initiated in an early stage the prognosis is considered to be relatively good in a patient with deep pain perception and asymmetrical, non-progressive clinical signs.

Referenser

1. Abramson CJ, Garosi L, Platt SR, Dennis R & McConnell JF. Magnetic resonance imaging appearance of suspected ischemic myelopathy in dogs. Vet Radiol Ultrasound, 2005, 46, 3, 225–229.
3. Bray JP & Burbidge HM. The canine intervertebral disk. Part one: structure and function. J Am Anim Hosp Assoc, 1998, 34, 55-63.
4. Caulkins SE, Purinton PT & Oliver JE. Arterial supply to the spinal cord of dogs and cats. Am J Vet Res, 1989, 50, 3, 425–430.
5. Cauzinille L. Fibrocartilaginous embolism in dogs. Vet Clin North Am Small Anim Pract, 2000, 30, 1, 155–167.
6. Cauzinille L & Kornegay JN. Fibrocartilaginous embolism of the spinal cord in dogs: review of 36 histologically confirmed cases and retrospective study of 26 suspected cases. J Vet Intern Med, 1996, 10, 4, 241–245.
7. Cook JR Jr. Fibrocartilaginous embolism. Vet Clin North Am Small Anim Pract, 1988, 18, 3, 581–592.
9. deLahunta A & Alexander JW. Ischemic myelopathy secondary to presumed fibrocartilaginous embolism in nine dogs. J Am Anim Hosp Assoc, 1976, 12, 1, 37–48.
11. Dyce J & Houlton JEF. Fibrocartilaginous embolism in the dog. J Small Animal Pract, 1993, 34, 332–336.
13. Gandini G, Cizinauskas S, Lang J, Fatzer R & Jaggy A. Fibrocartilaginous embolism in 75 dogs: clinical findings and factors influencing the recovery rate. J Small Anim Pract, 2003, 44, 2, 76–80.
15. Gilmore DR & deLahunta A. Necrotizing myelopathy secondary to presumed or confirmed fibrocartilaginous embolism in 24 dogs. J Am Anim Hosp Assoc, 1987, 23, 373–376.
17. Griffiths IR. Spinal cord infarction due to emboli arising from the intervertebral discs in the dog. J Comp Path, 1973, 83, 225–232.
18. Grünenfelder FI, Weishaupt D, Green R & Steffen F. Magnetic resonance imaging findings in spinal cord infarction in three small breed dogs. Vet Radiol Ultrasound, 2005, 46, 2, 91–96.
19. Hawthorne J, Wallace LJ, Fenner WR & Waters DJ. Fibrocartilaginous embolic myelopathy in miniature schnauzers. Am Anim Hosp Assoc, 2001, 37, 374–383.
20. Hayes MA, Creighton SR, Boysen BG & Holfeld N. Acute necrotizing myelopathy from nucleus pulposus embolism in dogs with intervertebral disk degeneration. J Am Vet Med Assoc, 1978, 173, 3, 289–295.
22. Junker K, van den Ingh TS, Bossard MM & van Nes JJ. Fibrocartilaginous embolism of the spinal cord (FCE) in juvenile Irish Wolfhounds. Vet Q, 2000, 22, 3, 154–156.
23. Kornegay JN. Ischemic myelopathy due to fibrocartilaginous embolism. Compend Contin Educ Vet, 1980, 11, 402–406.
24. MacKay AD, Rusbridge C, Sparkes AH & Platt SR. MRI characteristics of suspected acute spinal cord infarction in two cats, and a review of the literature. J Feline Med Surg, 2005, 7, 101–107.
27. Nakamoto Y, Ozawa T, Katakabe K et al. Usefulness of an early diagnosis for the favorable prognosis of fibrocartilaginous

embolism diagnosed by magnetic resonance imaging in 10 small- to middle-sized dogs. Vet Res Commun, 2008, 32, 8, 609–617.
28. Nakamoto Y, Ozawa T, Katakabe K et al. Fibrocartilaginous embolism of the spinal cord diagnosed by characteristic clinical findings and magnetic resonance imaging in 26 dogs. J Vet Med Sci, 2009, 71, 2, 171–176.
29. Neer TM. Fibrocartilaginous emboli. Vet Clin North Am Small Anim Pract, 1992, 22, 4, 1017–1026.
30. Penwick RC. Fibrocartilaginous embolism and ischemic myelopathy. Compend Contin Educ Vet, 1989, 11, 287–297.
36. Ueno H, Shimizu J, Uzuka Y, Kobayashi Y, Hirokawa H, Ueno E, Suzuki A & Yamada K. Fibrocartilaginous embolism in a chondrodystrophoid breed dog. Aust Vet J, 2005, 83, 3, 142–144.
37. Walling BE, Stewart MC & Valli VE. Pathology in practice. Fibrocartilaginous embolism. J Am Vet Med Assoc, 2011, 239, 2, 199–201.
38. Zaki FA, Prata RG & Kay WJ. Necrotizing myelopathy in five great danes. J Am Vet Med Asocc, 1974, 165, 1080–1084.
39. Zaki FA & Prata RG. Necrotizing myelopathy secondary to embolization of herniated intervertebral disc material in the dog. J Am Vet Med Assoc, 1976, 169, 2, 222–228.

En fullständig referenslista (40 referenser) kan fås från författaren.

***EMELIE HAGLUND TÖRNBLOM,** leg veterinär, Västra Djursjukhuset, August Barks gata 8, 421 32 Västra Frölunda.

Prenumerera på nyheter från Saco

Följ med i debatten och prenumerera på nyheter relevanta för dig som är akademiker. Saco ger ut nyhetsbrev via e-post inom olika sakpolitikområden ca två gånger per månad. Du kan också prenumerera på nyhetsbrev från Saco Studentråd och nyhetsbrev om EU, som kommer ut en gång i månaden. Dessutom skickas Chefsnyheterna, Sacos nyhetsbrev om chef- och ledarskap, ut varannan fredag.

Aktivera din prenumeration på www.saco.se/Nyheter--debatt/Prenumerera-pa-nyheter/

Nominera kandidater senast 1 juli

Veterinärförbundets medlemmar direktväljer ledamöter till förtroendeposter inom SVF och SVS. Nedan anges vilka förtroendeposter som är aktuella för i år.

Valet sker under hösten men kandidater till posterna ska nomineras senast den 1 juli 2014.

Utnyttja möjligheten att nominera kandidater!

Nominering – hur gör man?

- **Valet 2014 avser:**
  – Vice ordförande i förbundsstyrelsen
  – Tre övriga ledamöter i förbundsstyrelsen
  – Vice ordförande i SVS
  – Ledamöter samt ersättare i fullmäktige

- **Alla förbundsmedlemmar** som är röstberättigade kan nominera kandidater till förtroendeposterna och är också valbara. Mandatperioderna kommer under en övergångsfas att förlängas men är fortfarande två år i valet 2014 med tillträde den 1 januari 2015.

- **Nominering ska vara skriftlig** (kan även ske via e-post) och innehålla följande uppgifter för att vara giltig:
  – Namn på den nominerade kandidaten, personnummer och alla kontakt- och adressuppgifter.
  – Vilken av ovanstående förtroendeposter som avses.
  – Skriftlig bekräftelse av den som nominerats att hon/han accepterar att kandidera till den aktuella posten för den gällande mandatperioden.
  – Kontaktadresser till den person som står bakom nomineringen.

  Det finns en särskild nomineringsblankett på veterinärförbundets hemsida www.svf.se, *Förbundet/Blanketter/Övriga blanketter*. Den går även att beställa via e-post, office@svf.se alternativt genom att ringa kansliet, 08-545 558 20.

- **Nuvarande innehavare** av posterna som valet avser kan nomineras för omval om de accepterar det.

- **Samtliga ledamöter** i förbundsstyrelse respektive SVS kollegium finns publicerade i varje nummer av SVT. Listan på nuvarande fullmäktiges ledamöter finns på den lösenordsskyddade delen på förbundets hemsida www.svf.se, under fliken *Förbundet* och *Fullmäktige*. Medlemmar kan även få den informationen från förbundskansliet.

- **Nomineringen ska vara** förbundskansliet tillhanda senast den 1 juli 2014.

DUVAXYN®

Högimmunogena helvirusvacciner mot hästinfluensa

Enda vaccin med godkänt skydd mot båda OIE rekommenderade stammar

AKTUELLT IMMUNSKYDD – Hästinfluensavirus förändras kontinuerligt vilket riskerar den skyddande effekten av vacciner. Enligt OIE tillhör de flesta stammar som typas vid senare europeiska utbrott den nya amerikanska grenen av hästinfluensavirus, clade-2.

Som enda vaccin på marknaden är Duvaxyn godkänt att skydda mot stammar från både clade-1 (South Africa/A/03) och clade-2 (Richmond/1/07) som aktuellt rekommenderas av OIE[1].

BÄSTA ANTIKROPPSVAR – Den skyddande immuniteten och dess duration efter vaccination mot hästinfluensa korrelerar med antikroppsnivåer. Duvaxyn helvirusvacciner är högimmunogena och inducerar bevisligen kraftigt humoralt immunsvar. En aktuell oberoende fältstudie påvisade stora skillnader i immunsvaret efter vaccination med olika hästinfluensavacciner, Duvaxyn uppvisade den högsta antikroppsnivån[2].

CELLMEDIERAD RESPONS – Cellmedierad immunitet är viktig för att eliminera virusinfekterade celler samt för korsimmuniteten. Ny forskning visar att Duvaxyn stimulerar även cellmedierad immunitet[3].

[1] Report: Surveillance Panel on Equine Influenza Vaccine Composition, Development and Recommendations 2009-10.

[2] Wilkes R., et al., A comparison of antibody responses to commercial equine influenza vaccines following primary vaccination of Thoroughbred racehorses: a randomised blind study. Vaccine 29 (2011) 92 to 102.

[3] Wilkes R., et al., Effects of cell-mediated equine influenza vaccine immunity on clinical signs and virus shedding after challenge with equine influenza virus H3N8 in horses. Vaccine 29 (2011) 1 to 7.

Duvaxyn IE vet./Duvaxyn IE-T vet. injektionsvätska, suspension för hästs. Receptbelagt. Andra innehållsämnen: Kalcium klorid. Köpt: Vitrag AB, Köpt: Danmark: 1/12. Köpt: Utsläpp: 01. Duvaxyn IE-T vet. innehåller levande Schmallenberg A Bunyavirus. Behöriget hälsokort krävs. Indikationer: Aktiv immunisering av hästar mot hästinfluensa subtyperna H7N7 och H3N8 (europeiska och amerikanska subtyper), inklusive influensastammarna South Africa/A/03 och Köpt: Richmond/1/07, för att reducera kliniska tecken och virusutsöndring efter infektion och efterföljande Duvaxyn IE-T vet.). Biverkningar: Lokala reaktioner på injektionsstället och feber samt hosta/nysningar/sekretflöde kan förekomma. Förbehållen: Injektionsstället inom 1 dag per flaska. Karens: Inga karens. Förpackningsstorlekar: 10 x 1 dos. Information om godkännande för förskrivning. Danis Animal Health A/S, Danmark. Information i Sverige: Vet Medic AB, Box 49016, 100 29 Stockholm, info@vetmedic.se. Granskad pål DPC: 2012-02-07. För ytterligare information se www.fass.se.

VETMEDIC ANIMAL HEALTH

JUNE BERG, veterinär, **DESIREE GROEGLER,** veterinär och
LENE BOYSEN, veterinär, PhD*

Granskning av öronrengöringsmedel för extern otit hos hund

På den danska marknaden finns 21 olika öronrengöringsmedel, som ofta används i allmän praxis. Belägg för effekt och toxicitet saknas för de flesta, eftersom dessa klassificeras som frihandelsavtalsprodukter. Detta innebär en risk för felbehandling, då veterinären inte har nödvändig produktinformation tillgänglig. Författarna av artikeln uppmanar läkemedelsindustrin att låta produkterna registreras som läkemedel.

granskad artikel

FIGUR 1. *På den danska marknaden finns 21 olika öronrengöringsmedel. Inget av dem är registrerat som läkemedel utan klassificeras som frihandelsavtalsprodukter.*

Under senare år har det skett ett paradigmskifte i behandlingen av extern otit hos hundar. Öronrengöringsmedel har med sina många terapeutiska fördelar ersatt användningen av antibiotikainnehållande örondroppar och är numera en permanent del av behandlingsproceduren för extern otit på de flesta veterinärkliniker. Kan öronrengöringsmedlen leva upp till detta ansvar? Kan veterinären samvetsgrant använda en öronrengöring, vars effektivitet och toxicitet inte är väldokumenterad?

Här presenteras en sammanställning av substanser i öronrengöringslösningar på den danska marknaden, en genomgång av publicerade studier avseende dessa substanser och diskussion runt denna typ av produkter.

BAKGRUND

I en tid med fokus på återhållsam antibiotikaanvändning och minskning av riskfaktorer för resistensutveckling har behovet av topikala medel utan antibiotika ökat. Detta gäller både antimikrobiella schampon och rengöringsmedel för hörselgången hos hund.

Fördelen med öronrengöringsmedlen är att de utövar sina effekter lokalt direkt på agens och därför inte påverkar den kommensala floran i resten av kroppen – i motsats till systemisk antibiotika. Användning av antiseptiska preparat kan i vissa fall ersätta antibiotikahaltiga medel och på så sätt minska risken för utvecklingen av antibiotikaresistens.

För veterinären i praxis är det ett problem att nästan alla aktuella medel är frihandelsavtalsprodukter som klassificeras som vårdprodukter (Figur 1). Dessa produkter behöver inte följa samma strikta registreringskrav som läkemedel. Det finns praktiskt taget inga krav på vårdprodukter och en importör får sälja dessa utan att ange effekten eller toxicitetsrisken till varken myndighet eller veterinär.

I Danmark finns bara ett schampo registrerat som läkemedel, Malaseb®, för användning mot seborroiskt dermatit. Inte något öronrengöringsmedel finns som registrerad specialitet.

EN FRÅGA OM FÖRTROENDE

För information rörande öronrengöringsmedel måste veterinären förlita sig på leverantören av vårdprodukterna. Det är nödvändigt att känna till varje enskild rengöringsprodukt som används ➤

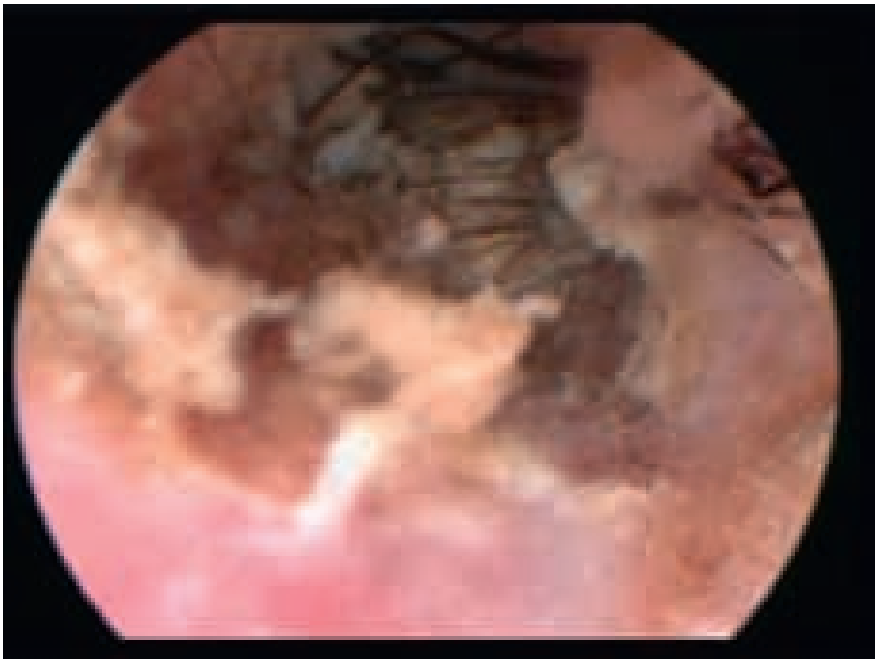

FIGUR 2. *Video-otoskopisk bild från hörselgången hos basset hound med extern otit orsakad av* Pseudomonas aeruginosa. *Det finns rikligt med ljusbrunt sekret i hörselgången.*

➤ på kliniken. Här är det ett dilemma att produkttexterna som följer medlen bara får innehålla mycket sparsam information. Tillverkaren får inte marknadsföra en effekt som inte är dokumenterad. Finns det tydlig dokumentation avseende effekt är produkten i princip ett läkemedel som ska genomgå läkemedelsregistrering.

Det finns för dessa, icke registrerade produkter, inget krav på att ingående substanser måste anges på etiketten och inte heller koncentrationer av ingående ingredienser eller öronrengöringsmedlets pH. Ett exempel på substans där denna information är kliniskt betydelsefull är propylenglykol, ett ceruminolytiskt ämne som finns i många öronrengöringsmedel. Om koncentrationen är över tio procent har medlet visats vara ototoxiskt (25). Detta innebär att produkten är olämplig att använda till hundar med rupturerad trumhinna.

Procentinnehåll av ingående ämnen anges inte för något av de 21 öronrengöringsmedel som finns på den danska marknaden. Veterinären måste kontakta tillverkaren för att få denna information, vilket troligen sällan händer i praxis. Bristen på produktinformation rörande sådana medel som potentiellt kan orsaka allvarliga biverkningar står i skarp kontrast till kravet på evidensbaserad medicin och fokus i allmänhet på användningen av endast väldokumenterade och säkra behandlingsprinciper. Det gör det också svårare att hitta effektiva och säkra alternativ till antibiotikahaltiga preparat.

ALLMÄN INFORMATION OM ÖRONRENGÖRINGSMEDEL

Öronrengöringsmedel rekommenderas generellt vid ansamling av sekret i hörselgången och vid behandling av lindrig extern otit associerad med bakterier och jästsvamp (oftast stafylokocker respektive *Malassezia pachydermatis*) och som understödjande behandling vid komplicerade fall där den bakteriella komponenten kan utgöras av *Pseudomonas aeruginosa* (1) (Figur 2). Flera av produkterna innehåller ämnen som har en synergistisk effekt tillsammans med antibiotika, t ex Tris-EDTA och antibiotika (9). Öronrengöringsmedel används ofta profylaktiskt för att förhindra sekundära infektioner hos hundar med exempelvis allergisk inflammation i huden i hörselgångarna. Ett öronrengöringsmedel bör vara skonsamt mot vävnaden och avses i många fall ha en antimikrobiell effekt. Många öronrengöringsmedel har dessutom en uttorkande och ceruminolytisk effekt.

Antimikrobiell effekt

Öronrengöringsmedel som innehåller syra, såsom mjölksyra, ättiksyra, borsyra och salicylsyra har antimikrobiell effekt (4), vilket även klorhexidin i kombination med Tris-EDTA rapporteras ha (12). Isopropylalkohol (19), para-chlorometa xelenol (PCMX) och monosackarider (22) är ytterligare exempel på substanser som i studier visats vara antibakteriella. Även propylenglykol, i höga koncentrationer, har rapporterats besitta antimikrobiella egenskaper (28).

Ceruminolytica

Vid extern otit ses mycket ofta ansamling av cerumen (öronvax) i hörselgången. Det är vanligtvis nödvändigt att lösa upp vaxet så att en behandling kan ha optimal effekt (Figur 3). Bland ceruminolytiska medel återfinns exempelvis skvalen, karbamidperoxid och propylenglykol (32).

Uttorkande medel

För att förhindra kvarvarande vätska i hörselgången efter rengöring med åtföljande macerering av huden, innehåller

FOTO: SØREN M ØSGOOD

FIGUR 3. *Vid extern otit ses ofta ansamling av öronvax i hörselgången. Det är vanligtvis nödvändigt att lösa upp vaxet så att behandling kan ha optimal effekt.*

de flesta öronrengöringsmedel ett uttorkande medel. De inkluderar ättiksyra, borsyra, isopropylalkohol, salicylsyra och svavel.

ÖVERSIKT ÖVER ÖRONRENGÖRINGSMEDEL

Artikeln utgör en sammanställning av innehållet i kommersiellt tillgängliga öronrengöringsmedel för hund och katt i Danmark. De färdiga produkterna innehåller ett flertal olika komponenter, som var för sig kan ha specifika egenskaper. I blandning behöver dessa egenskaper inte nödvändigtvis bibehållas. Effekt och toxicitet bör därför bäst bedömas och anges för den färdiga produkten och ska inte extrapoleras till liknande produktvarianter. I denna genomgång anges medlens effekt och toxicitet baserat på uppgifter från de danska återförsäljarna och rapporter i litteraturen. Sammanställning av de viktigaste ingredienserna, pH och huruvida produkterna innehåller kända ototoxiska ingredienser eller kända icke-ototoxiska ingredienser, med referenser, eller huruvida ototoxicitet av ingredienserna inte har klarlagts anges i Tabell 1.

PRODUKTVARIANTER OCH KOPIERADE PRODUKTER

En ändring i en produkts sammansättning kan påverka dess egenskaper. Användbarheten av de tidigare resultaten bör då ifrågasättas eller föranleda ny undersökning.

Ett exempel på förändrat produktinnehåll är den frekvent använda produkten Epiotic®, innehållande bland annat salicylsyra, natriumdokusat och PCMX. Sammansättningen har dock förändrats över tid. I Europa marknadsförs en nyare variant, medan såväl den nya som den tidigare varianten säljs i USA. I USA kallas den europeiska varianten Epiotic Advanced®. Skillnaden i innehåll jämfört med den tidigare produkten är markant. Monosackarider finns i den nyare varianten, medan propylenglykol och mjölksyra ingår i den ursprungliga produkten. pH-värdet har ändrats från 3 i den ursprungliga Epiotic® till 7 i den senare. Utifrån rön i litteraturen är det viktigt att veta vilken av produkterna studien avser. En jämförande studie mellan de två varianterna av Epiotic® visar dock att deras antimikrobiella och kliniska karakteristika är jämförbara (31). ➤

Tabell 1. Öronrengöringsmedel där företag, produkt, ingredienser och pH har angetts. Samtliga företag har gett tillåtelse för offentliggörande av uppgifterna. Uppgifter om känd ototoxisk effekt, känd icke-ototoxisk effekt eller okänd ototoxicitet i de aktuella koncentrationerna av ingredienser bygger på angivna referenser. Betydelsen för ototoxiciteten av interaktion mellan olika ingredienser har inte fastställts. pH har uppmätts med indikatorpapper (10 kliniker). Där detta inte överensstämmer med företagens uppgifter har en asterisk (*) placerats.

Företag	Produkt	Ingredienser	pH	Ototoxicitet (referenser)
Bayer	Vetriderm Ear Cleaner	Propylenglykol (>10 %), citronsyra	5	Känd ototoxisk (21, 25, 37)
Chemvet	DermaOtic	Mjölksyra, salicylsyra, propylenglykol, kitosan	5–6	Okänd
Dechra	Triz Aural	Tris-EDTA	7,8–8,2	Känd icke-ototoxisk (24)
Dechra	TrizChlor Flush	Klorhexidin (0,15 %), Tris-EDTA	7,8–8,2*[1]	Känd icke-ototoxisk (23, 24)
Dechra	Cerum Aural	Skvalan (22 %), isopropylmyristat	Inte angett*[2]	Känd icke-ototoxisk (20)
Dechra	CleanAural dog	Propylenglykol (30 %), isopropylalkohol, citronsyra, mentol, klorotymol, trometamin	6,3	Känd ototoxisk (21, 25, 37)
Dechra	CleanAural sensitive	Glycerin, polysorbat	6,5	Okänd
Dechra	MalAcetic Aural	Borsyra (2 %), ättiksyra (2 %)	4,4–4,9	Okänd
Diafarm	Aural care Ear cleaner	Propylenglykol (25–50%), borsyra (1–5 %), isopropylalkohol (1–5 %), etanol (<1 %)	4–5	Känd ototoxisk (21, 25, 37, 38)
Diafarm	Ear cleaner alcohol free	Propylenglykol (>50 %), klorhexidin (<0,1 %)	4–5	Känd ototoxisk (21, 25, 37)
ICF (Dr Baddaky)	Clorexyderm oto	Klorhexidin (0,05 %), mjölksyra, salicylsyra	3,5	Okänd
ICF (Dr Baddaky)	Otodine	Klorhexidin (0,15 %), Tris-EDTA, propylenglykol (<5 %)	8	Känd icke-ototoxisk (23, 24)
ICF (Dr Baddaky)	Otoprof	Propylenglykol, dioktylnatriumsulfosuccinat, karbamidperoxid	8	Känd ototoxisk (20, 21, 25, 37)
ICF (Dr Baddaky)	Clorexyderm spot gel	Klorhexidin (0,3 %)	7	Känd ototoxisk (16, 30)
ICF (Dr Baddaky)	Before-X	Tris-EDTA	8	Känd icke-ototoxisk (24)
ICF (Dr Baddaky)	Otoact	Skvalan (1–5 %), salicylsyra, kamomill, tannin	5,5	Okänd
MSD	Otoclean	Mjölksyra, salicylsyra, propylenglykol, polyetylenglykol, glycerol, oljesyra	7*[3]	Okänd
Orion	Aptus Otozyme Ear wash	Mjölksyra (5–10 %), propylenglykol (80–90 %), lysozym	7	Känd ototoxisk (21, 25, 37)
Vetfamily	Vetpro ørerens	Propylenglykol (50 %) Klorhexidin (<1 %)	7	Känd ototoxisk (21, 25, 30, 37)
Virbac	Epi-Otic	Salicylsyra (0,1 %), monosackarider, PCMX, EDTA, polysackarider, natriumdokusat (0,5 %)	7	Okänd
Virbac	Ørerens med anti-odeur	Glycerider, sorbitanmonolaurat, EDTA, citrusextrakt	7	Okänd

*[1] *Uppmätt med pH-indikatorpapper till pH 9–10.*
*[2] *Uppmätt med pH-indikatorpapper till pH 6.*
*[3] *Uppmätt med pH-indikatorpapper till pH 4,5–5,5.*

➤ Så kallade kopierade produkter kan inte heller garanteras ha identiska egenskaper som originalet. De kopierade produkterna innehåller inte alltid exakt samma sammansättning som den ursprungliga produkten. Ett exempel är klorhexidin Tris-EDTA öronrengöringslösning, Otodine®, där det finns propylenglykol i den ursprungliga produkten men inte i den liknande produkten Triz Chlor Flush®. De publicerade studierna är alla utförda med Otodine®.

ÖRONRENGÖRINGSMEDEL FÖR HUNDAR MED SPRUCKEN TRUMHINNA

Hos hundar med rupturerad trumhinna finns det en risk att öronrengöringsmedel kan ha en toxisk effekt på mellanörat och innerörat (Figur 4). Biverkningar kan bland annat inkludera dövhet och balansproblem.

Författarna till denna sammanställning har valt att förlita sig på litteratur och stödja sig mot uttalanden från internationellt erkända dermatologer med omfattande kunskap om otologi. Flera studier avseende ämnens och produkters säkerhet ur ototoxisk aspekt behövs. På grund av bristen på evidens för praktiskt taget alla produkters effektivitet och toxicitet får rekommendationerna endast tas som vägledande.

Öronrengöringsmedel på den danska marknaden som verkar relativt säkra att använda till hundar där trumhinnan inte kan visualiseras är produkter som innehåller klorhexidin/Tris-EDTA (Otodine®, Triz Chlor Flush®), Tris-EDTA (Triz Aural®, BeforeX®) och skvalan (Cerum Aural®). Studier på hundar visar inte någon ototoxisk effekt av en klorhexidinkoncentration på upp till 0,2 procent (23).

Tris-EDTA ingår som en komponent i bland annat öronrengöringsmedlen Otodine®, Triz Chlor Flush®, Triz Aural® och BeforeX®. Tris-EDTA ökar permeabiliteten i det yttre membranet hos gramnegativa bakterier och förstärker därigenom effekten av flera antimikrobiella medel inklusive antiseptiska medel och antibiotika (9). Studier på hund visar inte någon ototoxisk effekt vid de koncentrationer som använts i nämnda produkter (24).

FIGUR 4. *Hos hundar med rupturerad trumhinna (bilden) finns det en risk att öronrengöringsmedel kan ha en toxisk effekt på mellanörat och innerörat.*

Skvalan, 22 procent, ingår i det ceruminolytiska öronrengöringsmedlet Cerum Aural®. En studie på hund och marsvin med öronrengöringsmedlet Cerumene® innehållande 25 procent skvalan har inte visat ototoxicitet (20). Cerumene® säljs inte i Danmark.

ANDRA BRA PREPARAT

Flera av de andra öronrengöringsmedel som finns på marknaden har utmärkta antimikrobiella egenskaper och kan användas i situationer där trumhinnan är intakt, vilket ofta är situationen vid infektion med *Malassezia pachydermatis* och vid okomplicerade stafylokockinfektioner.

Epiotic® har visat god klinisk effekt (6, 31) och CleanAural® har in vitro visat god antimikrobiell effekt (35).

Det finns dock inga ototoxicitetsstudier på Epiotic® utan man måste titta på varje ingående substans. Epiotic® innehåller 0,5 procent av det ceruminolytiska ämnet natriumdokusat. Nader och Saliba har på marsvin visat att ämnet i en koncentration på 15 procent initierar inflammation i hörselgången, hörselnedsättning och osteitis av koklea (26). En studie av ototoxiciteten hos enprocentig natriumdokusat på marsvin med perforerade trumhinnor visade inga negativa effekter på hörseln. Post mortem-fynd var inte tillgängliga (8).

Malacetic Aural® innehåller två procent ättiksyra och två procent borsyra. Medlet anses vara relativt säkert och har rekommenderats vid ett seminarium i öronsjukdomar till behandling av *Pseudomonas*-infektioner och otitis media (29). Produkten har visats ha en god klinisk effekt vid *Malassezia*-otit hos hundar (4) (Figur 5). Toxicitetsstudier av tvåprocentig ättiksyra på chinchilla visade en sänkning av pH-värdet i vätskan i innerörat. Betydelsen av detta är okänd (17). Någon toxicitetsstudie av kombinationen av ättiksyra/borsyra har inte kunnat hittas av författarna.

Kombinationen klorhexidin/Tris-EDTA har i flera studier visat god klinisk effekt på hundar med extern otit (5, 11, 14, 27). In vitro-studier har visat god antimikrobiell effekt mot stafylokocker, *Malassezia pachydermatis* och *Pseudomonas aeruginosa* (12, 34).

Produkter med bra ceruminolytiska egenskaper inkluderar bland annat Otoclean®, Otoprof® och Cerum Aural® (20, 32). Otoprof® är ett mycket potent ceruminolytiskt öronrengöringsmedel innehållande bland annat karbamidperoxid.

SVAGHETER I OTOTOXICITETS-STUDIERNA

Av etiska skäl är det svårt att genomföra undersökningar på hundar och katter för att testa potentiell ototoxicitet av öronrengöringsmedel. Många studier har utförts på gnagare, som har en annan konformation av mellanörat i jämförelse med hund (33), vilket kan tänkas påverka resultaten. Även andra faktorer kan tänkas skilja mellan arter och en försiktighet med att direkt extrapolera resultaten från ett djurslag till ett annat bör alltid iakttas.

In vitro-studier berättar inte något om vad som händer i praktiken i hundens öra. Ingen hänsyn tas till mängden pus, inflammation och andra faktorer som kan påverka produktens effektivitet i örat. Öronrengöringsmedlets antimikrobiella effekt utvärderas genom att jämföra den bakteriehämmande effekten vid uttitrering. Den produkt som kan spädas mest och fortfarande har en antimikrobiell effekt får högsta värde. Relevansen av detta i praktiken kan diskuteras. Det preparat som uppvisar god effekt i högre spädning behöver inte vara mer effektivt jämfört med ett preparat som behöver ha en lägre spädning in vitro, givet att den senare används i den koncentration som visats vara effektiv. Eftersom externa otiter oftast är associerade med riklig sekret- eller vaxproduktion, är det heller inte otänkbart att en produkt som i laboratoriet visar överlägsna antimikrobiella egenskaper kommer att fungera sämre i kliniken jämfört med en produkt som inte visat fullt lika goda antimikrobiella egenskaper, men har goda ceruminolytiska och adstringerande egenskaper.

En kritik rörande flera studier är att bara ett fåtal bakteriestammar har använts för test av produkterna. Eftersom det kan finns stor diversitet mellan olika stammars känslighet kan detta vara ett problem (6, 35).

Sammanfattningsvis är inte bara in vitro- utan särskilt in vivo-studier nödvändiga i utvärderingen av öronrengöringsmedlen.

REGISTRERING SOM LÄKEMEDEL

Enligt den danska veterinärlagen måste veterinärer utföra sitt arbete med noggrannhet och samvetsgrannhet. Det är veterinärens ansvar att de medel som väljs i en viss situation är effektiva och inte orsakar skada. Genom att använda läkemedel som har gått igenom omfattande studier nödvändiga för registrering bör detta kunna garanteras.

Registrering av öronrengöringsmedel som läkemedel vore önskvärt. Detta skulle dock sannolikt öka priset på produkten. Om kunden får en förklaring till den kunskap avseende effekt och biverkningsrisker som har dokumenterats, kan sannolikt de flesta djurägarna komma att acceptera den extra kostnaden.

På lång sikt kan användning av öronrengöringsmedel förhoppningsvis minska användningen av läkemedel som innehåller antibiotika. Öronrengöringsmedel har med sina goda terapeutiska egenskaper utan tvekan ett berättigande på den danska marknaden. Det måste säkerställas att veterinären i framtiden kan använda produkterna på ett ansvarsfullt sätt, och vi vill vädja till läkemedelsindustrin att låta registrera öronrengöringsmedlen.

FIGUR 5. *West highland white terrier med extern otit. I det torra mörka sekretet hittades* Malassezia pachydermatis. *Dessa jästsvampar kan behandlas med ett försurande öronrengöringsmedel.*

TACK

Tack till Anja Christensen (Orion Pharma), Annette Gamrath Nielsen (Bayer Animal Health), Babette Taugbøl (Dr Baddaky), Bent Andersen (Chemvet), Hanne Friis (Vetfamily), Jepser Gjelstrup (Diafarm), Lise Mogensen (MSD Animal Health), Mette Trige (Dechra Veterinary Products) och Signe Winter (Virbac) för att ha bidragit med information om produkterna. Anja Holm och kolleger från den danska Läkemedelsstyrelsen tackas också för information om aktuell lagstiftning, liksom tjänstemännen på Miljöstyrelsen.

SUMMARY

A review of ear cleaners for the treatment of otitis externa in dogs

There are 21 different ear cleaners on the Danish market that are widely used in general practice. There is a lack of documentation on the efficacy and toxicity of most of these, as they are free trade products. Consequently, there is a risk of medical errors, because the veterinary surgeon does not have access to important product information. The paper's authors urge the pharmaceutical industry to have the products registered as medicinal products.

Referenser

1. Antibiotikavejledning til familiedyr 2012, SvHKS. Från www.ddd.dk/organisatorisk/sektionsmaadyr/Documents/Antibio- ➤

➤ tikavejledning_Interaktiv_HIGH.pdf
4. Basset RJ et al. Efficacy of an acetic acid/boric, acid ear cleaning solution for treatment and prophylaxis of *Malassezia* sp. otitis externa. Australian Veterinary Practitioner, 2004, 34, 79–82.
5. Bouassiba C et al. In-vivo efficacy of a commercial ear antiseptic containing chlorhexidine and Tris-EDTA. A randomised, placebo-controlled, double-blinded comparative trial. Tierarztliche Prax Ausg K Kleintiere Heimtiere, 2012, 40, 3, 161–170.
6. Cole LK et al. Evaluation of an ear cleanser for the treatment of infectious otitis externa in dogs. Vet Ther, 2003, 4, 12–23.
8. Emami N et al. Assessment of the ototoxicity of docusate sodium (Colace) in a guinea pig animal model. J Otolaryng Head Neck Surg, 2012, 41, 316–319.
9. Farca AM et al. Potentiating effect of EDTA-Tris on the activity of antibiotics against resistant bacteria associated with otitis, dermatitis and cystitis. J Small Anim Pract, 1997, 38, 243–245.
11. Ghibaudo G et al. Evaluation of the in vivo effects of Tris-EDTA and chlorhexidine digluconate 0.15 % solution in chronic bacterial otitis externa: 11 cases. Vet Derm, 2004, 15, 41–69.
12. Guardabassi L et al. In vitro antimicrobial activity of a commercial ear antiseptic containing chlorhexidine and Tris-EDTA. Vet Derm, 2009, 21, 282–286.
14. Hosseini et al. Effect of treatment with Tris-EDTA/chlorhexidine topical solution on canine *Pseudomonas aeruginosa* otitis externa with or without concomitant treatment with oral fluoroquinolones. Slov Vet Res, 2012, 49, 3, 133–140.
17. Ikeda I et al. The preparation of acetic acid for use in otic drops and its effect on endocochlear potential and ph in inner ear fluid. Am J Otolaryngol, 1989, 10, 382-385.
19. Larson EL et al. Alcohols. In: Block SS, ed. Disinfection, sterilization, and preservation, 4th ed. Philadelphia, Lea & Febiger 1991, 191–203.
20. Mansfield PD et al. The effect of four commercial ceruminolytics on the middle ear. J Am Anim Hosp Ass, 1997, 33, 479–486.
22. McEwan NA et al. 2005 monosaccharide inhibition of adherence by *Pseudomonas aeruginosa* to canine corneocytes. Vet Derm, 2008, 19, 221–225.
23. Merchant SR et al. Ototoxicity assessment of a chlorhexidine otic preparation in dogs. Progress in Veterinary Neurology, 1993, 4, 72–77.
24. Mills PC et al. Ototoxicity and tolerance assessment of a Tris-EDTA and polyhexamethylene biguanide ear flush formulation in dogs. Journal of Veterinary Pharmacological Therapy, 2005, 28, 391–397.
25. Morizono T et al. Ototoxicity of propylene glycol in experimental animals. Am J Otolaryngol, 1980, 1, 393–399.
26. Nader ME et al. Ototoxicity of intratympanic docusate sodium and mineral oil in the guinea pig. Otolaryngol Head Neck Surg, 2012, 146, 455–60.
27. Noli C et al. L'uso di una soluzione detergent auricolare a base di clorexidina 0,15 % e Tris-EDTA nell'otite batterica. Veterinaria, 2012, 3, 25–29.
28. Olitzky I. Antimicrobial properties of a propylene glycol based topical therapeutic agent. J Pharm Sci, 1965, 54, 787–788.
29. Paterson S. Diagnosis and management of ear disease in dogs. Kursnoter. Köpenhamn, Dechra Seminar, 2012.
31. Reme CA et al. The efficacy of an antiseptic and microbial anti-adhesive ear cleanser in dogs with otitis externa. Vet Ther, 2006, 7, 15–26.
32. Sánchez-Leal J et al. In vitro investigation of ceruminolytic activity of various otic cleaners for veterinary use. Vet Derm, 2006, 17, 121–127.
33. Sichel J-Y et al. Surgical anatomy of the ear of the fat sand rat. J Otolaryngol, 1999, 28, 217–222.
34. Steen SI et al. The susceptibility of *Pseudomonas* spp isolated from dogs with otitis to topical ear cleaners. J Small Anim Pract, 2012, 53, 10, 599–603.
35. Swinney A et al. Comparative in vitro antimicrobial efficacy of commercial ear cleaners. Vet Derm, 2008, 19, 373–379.

En fullständig referenslista (38 referenser) kan fås från försteförfattaren.

***JUNE BERG,** veterinär, Hudklinik for hund og kat, Dyrehavevej 2, 2930 Klampenborg, Danmark.
DESIREE GROEGLER, veterinär, Dyrlægehuset Nordsjælland, Jernbanegade 34, 3480 Fredensborg, Danmark.
LENE BOYSEN, veterinär, PhD, Hudklinik for hund og kat, Dyrehavevej 2, 2930 Klampenborg, Danmark.

SLU

Uppdragsutbildning i odontologi

Ny kurs för dig som är legitimerad veterinär, har två års klinisk yrkeserfarenhet och vill utveckla dina kunskaper i odontologi för smådjur. Utbildningen består av fyra kursmoduler där första modulen är en grundläggande kurs i odontologi och börjar vecka 16. Omfattningen är 30 Högskolepoäng till stor del på distans.

För att bli antagen till utbildningen finns särskilda krav på ditt djursjukhus/klinik som praktikplats.

Mer information och webbanmälan finns på
www.slu.se/sv/utbildning/fort-och-vidareutbildning

Intresseanmälan lämnas snarast dock **senast 3 mars**
Kurskostnad för introduktionsmodulen är 25 000kr exkl moms

Betala medlemsavgiften till SVF via autogiro

Vid autogirobetalning av medlemsavgift till veterinärförbundet fylls blanketten Autogiroanmälan i. Den finns på SVFs hemsida www.svf.se, under Blanketter och Rörande SVF. Man kan också kontakta SVF-kansliet för att få blanketten hemskickad med post. När kansliet fått blanketten i retur kommer avgifterna i fortsättningen att dras från medlemmens konto varje månad.

månadens epiztel

En översikt över förra årets epizootimisstankar visar att av 134 undersökta fall var det fyra där man kunde konstatera faktisk smitta. Rapporter börjar också komma in om allt fler insmugglade hundar från Serbien, ett land som klassas som högriskland när det gäller rabies. Epizteln är i detta nummer sammanställd av Mikael Propst, SVA.

EPIZOOTIMISSTANKAR 2013

Varje år hanteras hundratals epizootimisstankar av SVA, Jordbruksverket och länsstyrelserna. Misstankarna kommer främst in genom den generella övervakningen dvs klinisk övervakning i fält, obduktionsverksamheten och köttbesiktningen. Misstankar kan också komma in genom att reagenter, oftast serologiska, fångas upp i något av de olika riktade övervakningsprogrammen som Jordbruksverket finansierar.

Många misstankar kan i samråd med fältveterinären avskrivas utan särskild provtagning. För andra misstankar behövs provtagning för att avskriva eller bekräfta diagnosen. Hur kraftfullt Jordbruksverket väljer att agera vad gäller restriktioner och annan hantering beror främst på misstänkt sjukdom och misstankegrad. Vid uteslutande av diagnos, som är att betrakta som en övervakning, beläggs vanligen inte besättningen med restriktioner.

FYRA FALL AV EPIZOOTISJUKDOM

Under 2013 utreddes 134 misstankar om epizootisjukdom av SVAs olika laboratorier (Tabell 1). Här ingår alla de nämnda kategorierna av misstankar, utom de som avskrivits utan särskild provtagning. Av de 134 utredda misstankarna var fyra positiva: ett fall av mjältbrand och tre fall av atypisk scrapie, Nor98 (Tabell 2).

Mjältbrand

En kviga hittades död på bete i närheten av det område i Örebrotrakten där nötkreatur drabba- ➤

Tabell 1. Antal undersökta fall eller besättningar/hägn med epizootimisstankar 2013. Källa: SVA.

Sjukdom	Undersökt	Bekräftad
Antrax	18	1
Rabies	8*	0
Aujezskys sjukdom (AD)	2	0
Brucellos	5	0
Porcine reproductive and respiratory syndrome (PRRS)	11**	0
Aviär influensa (AI)	13	0
Newcastlesjuka (ND)	18	0
Bovin spongiform encefalopati (BSE)	4***	0
Scrapie, klassisk och atypisk	4	3****
Infektiös bovin rinotrakeit/Infektiös pustulär vulvovaginit (IBR/IPV)	3	0
Klassisk svinpest (CSF)	4	0
Afrikansk svinpest (ASF)	3	0
Bluetongue (BT)	2	0
Tuberkulos (TB)	28*****	0
Paratuberkulos	6******	0
Mul- & klövsjuka	2	0
West nile fever	2	0
Vesikulär stomatit	1	0

* *Varav två vilda djur.*
** *Varav två vilda djur.*
*** *I dessa misstankar ingår såväl kliniska misstankar som djur från särskild övervakning.*
**** *De tre bekräftade fallen gäller atypisk scrapie, dvs Nor98.*
***** *Misstankarna grundas på inledande undersökning för tuberkulos (direktmikroskopi).*
****** *För två av misstankarna är undersökningen ännu inte slutförd.*

Tabell 2. Antal fall/besättningar där epizootisk sjukdom konstaterats i Sverige 2009–2013. Källa: SVA och Jordbruksverket.

Sjukdom	2009	2010	2011	2012	2013
Newcastlesjuka, fjäderfä	1	-	3	-	-
Atypisk scrapie (Nor98)	2	4	3	3	3
PRRS	-	-	-	-	-
Bluetongue	-	-	-	-	-
Mjältbrand	-	-	2	-	1

des av mjältbrand 2011. Misstanken väcktes när veterinären skulle kontrollera kvigans ID-nummer inför obduktion, då lite okoagulerat blod rann från kroppsöppningarna. Kvigan gick inte till obduktion utan prov för mjältbrand togs istället, som bekräftade diagnosen. Hur kvigan smittats är okänt, men bakterierna visade stor likhet med dem från utbrottet 2011. Möjligen kan vilda djur ha fört med sig smittan.

■■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

Tre fall av atypisk scrapie/Nor98

De tre fallen av Nor98 upptäcktes i den rutinmässiga undersökning för TSE-sjukdom som görs på alla självdöda eller avlivade får som är äldre än 18 månader. De tre fåren kom från tre olika besättningar.

VALPSMUGGLING FRÅN SERBIEN

Jordbruksverket har under en tid fått rapporter om ett ökat antal smugglade hundvalpar från Serbien (Figur 1). Serbien är ett icke listat land utanför EU som inte har ett fungerande kontrollsystem för rabies. Eftersom Serbien anses vara ett högriskland när det gäller rabies ser Jordbruksverket mycket allvarligt på den senaste utvecklingen. Alla valpar från Serbien som inte uppfyller införselkraven och som är under sex månader gamla avlivas om de påträffas inne i landet. Är de äldre än sex månader finns möjlighet till karantän i 120 dagar.

En valp som är yngre än sju månader gammal kan inte ha förts in i landet lagligt. För att uppfylla införselkraven ska valpen har rabiesvaccinerats vid tre månaders ålder och därefter ska ett blodprov avseende antikroppar mot rabies tas efter 30 dagar. Tidigast 90 dagar efter att blodprovet har tagits kan valpen sedan få resa in i ett EU-land, förutsatt att den uppfyllde kraven på tillräcklig mängd antikroppar mot rabies.

Jordbruksverket vill uppmana alla klinikveterinärer att vara uppmärksamma på valpar med serbiska pass och veterinärintyg samt att vara noggranna med att kontrollera chipen på de valpar som kommer in till klinikerna. Valpen kommer från Serbien om chipnumret börjar med siffrorna 688, då detta är Serbiens landskod. Om en smugglad valp påträffas inne i landet är det mycket viktigt att Jordbruksverket omedelbart informeras om detta så att nödvändiga smittskyddsåtgärder kan vidtas. ■

Foto: Tullverket

Figur 1. *Allt fler fall av försök till smuggling av hundvalpar från Serbien upptäcks idag. Serbien anses vara ett högriskland när det gäller rabies.*

profender
SPOT-ON
EMODEPSID + PRAZIKVANTEL
SPOT • ON
avmaskning till katt
En applikation per behandling är tillräcklig
En-dags behandling mot bandmask och rundmask effektiv mot migrerande stadier av Toxocara cati
Minskar signifikant utsöndring av Toxocara cati ägg till miljön¹
Kan användas från 8 veckors ålder, och till dräktiga och digivande katter
150 Years
Science For A Better Life

Vilken är din diagnos? – Epizootologi

En grisbesättning i sydöstra Sverige utreddes efter akut hög dödlighet bland både vildsvin och utegående grisar. Det fiktiva fallet är presenterat av Erika Chenais vid Enhet för sjukdomskontroll och smittskydd, SVA.

Anamnes: En djurägare på ett större gods i sydöstra Sverige med ekologisk gris- och lammproduktion kontaktade veterinär. På gården bedrevs även jaktverksamhet och i markerna fanns ett stort antal vildsvin. Spannmål lades regelbundet ut på flera åtelplatser. Under en veckas tid hade man nu stött på döda vildsvin på flera olika ställen. Vid en kontroll på morgonen hade man hittat tre döda vildsvin och då kontaktat veterinär.

Besättningsbesök: När veterinären anländer till gården har man forslat hem de tre vildsvinen som hittats på morgonen, de har inga synliga yttre tecken på skador eller sjukdom, är ungefär halvåret gamla och i gott hull. En kadaveröppning påbörjas. Innan veterinären hunnit öppna det första djuret kommer en djurskötare och meddelar att flera djur i en grupp utegående slaktsvin är dåliga och att en gris i gruppen hittats död. Veterinären avbryter kadaveröppningen.

I slaktsvinsgruppen ser alla grisar hängiga ut, fodret från morgonutfodringen ligger orört, någon eller några av grisarna har haft diarré, de flesta av grisarna ligger samlade i halmen i den hydda som finns i inhägnaden, flera grisar skakar, de som står upp rör sig vingligt, framför allt med bakkroppen, några ligger ned i synbart agonalt tillstånd (Figur 1). Den döda grisen är i gott hull, fortfarande varm, inte likstel och har cyanotiska missfärgningar vid vulva.

Frågor: Hur vill du gå vidare med fallet, eventuella differentialdiagnoser?

SVAR SE SIDAN 44

Foto: Karl Ståhl

Figur 1. *Flera grisar i en grupp av utegående slaktsvin uppvisade mycket dåligt allmäntillstånd. Många grisar skakade och några låg ned i vad som verkade vara agonalt tillstånd. En gris hittades död.*

noterat

Uppdaterat medlemslån

I slutet av december förra året uppdaterades ramavtalet för medlemslån som Saco har med Swedbank. De nya villkoren gäller från den 8 januari och medför ett antal förändringar. Bland annat är högsta lånebelopp höjt från 250 000 till 300 000 kr och förskottslån vid konflikt, konkurs m m är höjt från 20 000 till 30 000 kr. Lånet har förmånlig ränta, ingen uppläggnings- eller aviavgift och kräver ingen säkerhet.

För att få låna behöver man vara medlem i ett Sacoförbund (t ex Sveriges Veterinärförbund) sedan minst sex månader, man ska ha eller öppna ett lönekonto i banken, ha fyllt 18 år och ha regelbunden inkomst, som inte är bidrag, studiemedel eller liknande, ha utrymme i ekonomin för att betala kostnaderna som är förknippade med lånet och vara utan betalningsanmärkningar. Mer om lånet finns att läsa på: www.swedbank.se/medlemslan.

Information om SVFs gruppförsäkringar 2014

Medlemmar i Sveriges Veterinärförbund har möjlighet att teckna fördelaktiga gruppförsäkringar av olika slag. Det handlar om livförsäkring, sjukkapital, sjukförsäkring, olycksfallsförsäkring och barnförsäkring. Man kan också medförsäkra make/maka/sambo. Förbundet samarbetar i dessa frågor med försäkringsförmedlaren Max Matthiessen AB. Försäkringsgivare är Länsförsäkringar. Här beskrivs kortfattat försäkringarna för 2014.

Ill: Claes Beck-Friis

LIVFÖRSÄKRING

I denna försäkring ingår dödsfallskapital som utbetalas till efterlevande om man avlider, och barnskydd som utbetalas om den försäkrades arvsberättigade barn avlider före 18 års ålder. Utbetalningen är avsedd som begravningshjälp och utgår med ett prisbasbelopp (2014 års prisbasbelopp (pbb) = 44 400 kr).

Dödsfallskapitalet betalas ut till förmånstagare enligt grupplivförsäkringens standardförordnande. Det innebär att man måste skriva ett nytt förordnande om man önskar annat än det generella förmånstagarförordnandet. Mer information finns på blanketten förmånstagareförordnande.

SJUKKAPITAL

Ett engångsbelopp betalas ut för funktionsnedsättning vid vissa diagnoser och/eller vid nedsatt arbetsförmåga under minst tre år. Försäkringsbeloppet minskar från 56 års ålder. Försäkringen gäller tills man fyllt 67 år.

SJUKFÖRSÄKRING

Sjukförsäkringen täcker inkomstförlust efter tre månaders sjukskrivning till minst 25 procent. Ett månadsbelopp utbetalas i maximalt tre år, månadsbeloppet är baserat på den försäkrades månadslön. Försäkringen gäller tills man fyllt 65 år.

OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING

Olycksfallsförsäkringen gäller dygnet runt och har ingen självrisk. Den ger ersättning för kostnader i samband med olycksfall och ger ersättning vid invaliditet.

Försäkringen omfattar läke-, rese-, tandskade-, rehabiliterings- och vissa merkostnader (t ex skadade kläder och glasögon), om kostnaderna inte ersätts från annat håll. Skulle man bli invalidiserad kan man normalt få ersättning upp till minst 20 pbb för både medicinsk invaliditet (nedsatt kroppsfunktion) och ekonomisk invaliditet (nedsatt arbetsförmåga).

Olycksfallsförsäkringen innehåller också en krisförsäkring och ett dödsfallskapital på ett prisbasbelopp.

BARNFÖRSÄKRING

Länsförsäkringars sjuk- och olycksfallsförsäkring för barn gäller t o m 25 års ålder. Försäkringen gäller dygnet runt. Den innehåller ett invaliditetskapital upp till 30 pbb och ersätter läke-, rese-, tandskade- och merkostnader vid olycks- ➤

HÄSTKLINIK TILL SALU

Väletablerad hästklinik i södra Norrland säljes. Kliniken har ett stort upptagningsområde från hela Gävleborgs län, men även från Medelpad, Jämtland och Härjedalen. Patienterna är fördelade på 50% travhästar och 50% ridhästar.

I huvudsak består verksamheten av polikliniskt arbete med goda diagnostiska möjligheter och är utrustad med mobil digitalröntgen och ultraljud. Här finns även en operationssal och en stationärvårdsavdelning. För närvarande arbetar två veterinärer och en djurvårdare på heltid samt en timanställd djurvårdare. Verksamheten har en årsomsättning på ca 4 miljoner kronor med drygt 3 000 registrerade patienter.

För mer information lämna kontaktuppgifter på kliniktillsalu@gmail.com.

KONTAKTINFORMATION FÖR MAX MATTHIESSEN AB

Adress: Max Matthiessen AB,
Grupp Liv, Box 5908,
114 89 Stockholm.
E-post: grupp@maxm.se
Telefon: 08-613 28 55.

➤ fall. Det ingår även ett dödsfallskapital på ett pbb. Krisförsäkring ingår även för barn som fyllt 16 år.

ANSLUTNINGSVILLKOR

SVF-medlem som vill teckna försäkring eller utöka sitt försäkringsskydd, fyller i anmälan och hälsodeklaration på veterinärförbundets hemsida (se nästa stycke). Eventuell medförsäkrad ska också fylla i hälsodeklarationen.

Försäkringen gäller efter det att den beviljats av försäkringsbolaget och gäller så länge man är medlem under förutsättning att premie betalas, dock längst till 67 års ålder.

Upphör medlemskapet/gruppförsäkringen före 67 års ålder kan man teckna fortsättningsförsäkring (inom tre månader) om man inte ansluter sig till någon ny gruppförsäkring.

Vid 67 års ålder har man möjlighet att teckna seniorförsäkring (inom tre månader).

BESTÄLLNING OCH BETALNING

Försäkringen betalas kvartalsvis via autogiro/faktura. För att beställa försäkringar markerar man med kryss de försäkringar man vill ha för sig och sin familj på blanketten ”Ansökan gruppförsäkring” som ligger på veterinärförbundets hemsida www.svf.se (under rubriken Blanketter i vänsterspalten). Dessutom fyller man i hälsodeklarationen som finns på samma ställe på hemsidan och skickar dokumenten till Max Matthiessen AB (se faktarutan för adress), då det är Max Matthiessen AB som administrerar veterinärförbundets frivilliga gruppförsäkring.

Observera att det inte ingår några försäkringar per automatik genom medlemskap i SVF. Alla de beskrivna gruppförsäkringarna är tilläggstjänster som varje medlem måste ansöka separat om.

HEMSIDA

På Länsförsäkringars hemsida hittar man allt material förutom veterinärförbundets unika ansökan, se www.lansforsakringar.se/grupp.

PER CARLSSON
kanslichef, SVF

FLORSELECT vet
Florfenicol

HIPRA

Laboratorios Hipra, S.A.
Avda. la Selva, 135
17170 Amer (Girona)
Spain

Tel (34) 972 43 06 60
Fax (34) 972 43 06 61
hipra@hipra.com
www.hipra.com

NORDVACC

MARKNADSFÖRS AV
NORDVACC AB
BOX 112,
129 22 Hägersten
Tel:08-44946 50
Fax:08-449 46 56
E-mail:vet@nordvacc.se
Hemsida:www.nordvacc.se

Sveriges Veterinärförbund 2014

(Stiftat 6 oktober 1860)

STYRELSE
Ordf: Torsten Jakobsson (t o m 2015)
V ordf: Anders Forslid (t o m 2014)
JK Larsson (t o m 2014)
Karin Lundborg (t o m 2015)
Lotta Möller (t o m 2014)
Lars-Erik Staberg (t o m 2014)
Lotta Ternström-Hofverberg (t o m 2015)
Marja Tullberg (t o m 2015)
Björn Dahlén (SVS ordf) (t o m 2015)

HEDERSLEDAMÖTER
Svenska
Herbert Lundström (2002)
Karin Östensson (2010)

Utländska
Svein Kvaløy, Oslo (1994)
Nancy de Briyne (2010)

STÄNDIGA LEDAMÖTER
Bibliotekarien Per-Ola Räf (1978)

ETIKRÅD
Anneli Grip Hansson (t o m 2016),
Lars Gustafson (t o m 2014),
Peter Kallings (t o m 2014),
Lotta Persson (t o m 2016),
Barbro Röken (t o m 2014),
ersättare Katinka Odhelius (t o m 2016).

SVFs OCH FÖRSÄKRINGSGIVARENS SKADEPRÖVNINGSNÄMND
För SVF: Roland Werner, Anna Einarsson, ersättare Ilmars Dreimanis och Nils Ronéus (valda t o m 2015).

PENSIONSNÄMND
Agneta Alderin, Lars-Magnus Olovson, Klas Svensson, suppleant Per Wallgren (valda t o m 2014).

NÄMND FÖR AGRIA FÖRSÄKRINGSBOLAGS UNDERSTÖDSFOND FÖR VETERINÄRER
För SVF: Ilmars Dreimanis, Lennart Nilsson, suppleant Margareta Widell (valda t o m 2015).

KOMMITTÉ FÖR UTDELNING UR SVFs UNDERSTÖDSFOND
För SVF: Ilmars Dreimanis, Lennart Nilsson, suppleant Margareta Widell (valda t o m 2015).

REDAKTIONSKOMMITTÉ
Jenny Ennerdal (t o m 2015),
Ulrika König (t o m 2015),
Anne-Li Ljunggren (t o m 2014),
Anders Sandberg, ordförande (t o m 2014),
Anne Waldemarson Halldén (t o m 2014) samt
Johan Beck-Friis (sekr, SVT).

RÅD FÖR VETERINÄRHISTORISK OCH BIOGRAFISK FORSKNING
Per Arnesson, Herbert Lundström, Bengt Nordblom (valda t o m 2016).

VETERINÄRHISTORISKA MUSEET I SKARA
SVFs representanter i styrelsen:
Lars-Erik Appelgren,
suppleant Lena Renström.
Vakant, suppleant Per Arnesson (valda t o m 2015).

DJURSKYDDSKOMMITTÉ
Stefan Gunnarsson, ordförande (t o m 2015),
Gunnar Johansson (t o m 2015),
Christian Jurc (t o m 2017),
Ulrika Lagerquist (t o m 2017),
Aina Moe Bäck (t o m 2015),
Per Sahlander (t o m 2015) samt
Anna Tidholm (t o m 2017).

BANVETERINÄRKOMMITTÉ
Anders Bergquist (t o m 2014),
Annika Larsson Eldeklint,
Antti Rautalinko (t o m 2014),
suppleant Nina Lundin (t o m 2014).

VALBEREDNING
Christian Jurc, Mats Westman,
Anne-Sofie Lagerstedt, Ove Wattle,
Johan Lindsjö (valda t o m 2015).

BEREDNINGSUTSKOTTET
Johan Blix, Anna Scherdin,
ersättare Kajsa Gustavsson
(valda t o m fullmäktige 2014).

VALNÄMNDEN
Vakant, Cecilia Hässler-Pettersson,
ersättare Åsa Wolf (t o m 2015).

REPRESENTANT I WVAs GENERALFÖRSAMLING
Torsten Jakobsson.

REPRESENTANTER I FVE
Patricia Hedenqvist, Simone Häusler,
Torsten Jakobsson, Evamari Lewin,
Margareta Widell, Cecilia Fröberg.

REVISORER
Lars Bauman (ordf)/Bengt Arnedal (suppl), Sven-Ove Olsson/Mats Westman (suppl)
(valda t o m fullmäktige 2014).

REPRESENTANT I SACOs KONGRESS
Förbundsordföranden, suppleanter: övriga VU-ledamöter samt förbundets ombudsmän.

OMBUD I AKADEMIKERNAS ERKÄNDA ARBETSLÖSHETSKASSA (AEA)
Per Carlsson, suppleant Anders Graneld.

FÖRBUNDETS MEDALJÖRER
Förbundets år 1898 instiftade Peter Hernqvist-medalj har hittills tilldelats följande personer:

Guldmedaljen
J Vennerholm och G Kjerrulf (1901),
W Hallander (1905), J Ekelund ➤

(1923), A Tullberg (1924), A Pålman (1926), H Magnusson (1928), P Schmidt och V Tirén (1930), G Forssell och S Wall (1933), F Regnér och K Vide (1935), J Thygesen (1939), N Frykholm (1944), L Lavesson (1945), S Brock (1950), F Domö (1954), W Hallgren (1956), N Lagerlöf (1962), I Christenson (1968), K Borg, S Hydén, A Johanssen, F Löfstedt, N Ringarp och F Sevelius (1975), G Björkman, H Bergengren, M Ekstam och E Åkerblom (1979), A Bane (1980), J-A Hahn (1981), Ivar Dyrendahl, Ernst Pålsson och Sture A Nilsson (1984), Sten Hedner (1985), Bror Andersson och Ingemar Settergren (1987), Karl-Erik Dolk och Sven Ullberg (1988), Sven-Erik Sjöstrand (1998), Börje Gustafsson (2002), Nils-Olov Hellgren (2002), Gustaf Björck (2004), Lars-Erik Appelgren (2010), Stig Einarsson (2010), Karl Erik Hammarberg (2010), Anna Tidholm (2010), Göran Jönsson (2011) Ingvar Ekesbo (2012).

Silvermedaljen
J Ekelund (1901), O Sandström (1905), B Carlström och A Hjärre (1931), O Carléns och E Henricsson (1932), N Lagerlöf och E Åkerblom (1934), I Christenson (1935), L Rambe (1938), F Lehnert (1939), W Hallgren och S Hoflund (1940), G Nohrman (1941), K Eriksson och K A Hermansson (1943), J Modig och I Sandberg (1944), S Rubarth (1947), I Alström, K Lilleengren, N Obel och G Wramby (1948), S Dyrendahl, O Garm, H Hedström, N Lannek och E Sandberg (1949), S Svensson, H Persson, E Åsbrink och H Brattgård (1976), Inga Hellberg och Herder Olsson (1979), Sune Lindh (1992), Mårten Carlsson (1994), Inga-Carin Enström (1996), Astrid Hamring och Barbro Hellgren (2002), Marit Paulsen (2012).

ANSTÄLLDA VETERINÄRERS FÖRENING (AVF)
Styrelse
Ordf: Fredrike Ritter
Vice ordf: Eleonor Fredler
Sekr: Tone Lindvåg
Kassör: Shwan Kareen
Kajsa Gustavsson
Lars-Gösta Larsson
Helen Loor
Lars-Erik Staberg, suppleant
Katja Puustinen, suppleant
Monica Landström, suppleant

FÖRETAGANDE VETERINÄRERS FÖRENING (FVF)
Styrelse
Ordf: Johanna Habbe
Sekr: Karin Danielsson
Kassör: Anna Waldensten Pamuk
Andreas Sandin
Susanna Hultberg, suppleant
Christina Svedberg, suppleant

SVERIGES VETERINÄRMEDICINSKA SÄLLSKAP
Kollegium
Ordf: Björn Dahlén
Vice ordf: Per Jonsson
Erika Chenais
Håkan Landin
Lena Malmgren
Veronica Rondahl
Ulrika Windahl

Tf generalsekr: Simone Häusler

Sektioner
Sektionen för veterinär folkhälsa
Ordf: Erika Chenais,
Sekr: Catrin Vesterlund-Carlson

Hästsektionen
Ordf: Lena Malmgren,
Sekr: Anette Graf Edling

Smådjurssektionen
Ordf: Ulrika Windahl,
Sekr: Anne-Li Ljunggren

Husdjurssektionen
Ordf: Håkan Landin,
Sekr: Anna Ohlson

Försöksdjurssektionen
Ordf: Veronica Rondahl,
Sekr: Anna Granlund

noterat

Resistens hos stora leverflundran ska undersökas

Inälvsparasiten stora leverflundran har blivit vanligare i Sverige hos nötkreatur och får. I ett nytt projekt med finansiering från Stiftelsen Lantbruksforskning ska forskare vid SLU och Svenska Djurhälsovården undersöka om det beror på resistens mot avmaskningsmedel eller om det finns andra förklaringar.

Under tre år ska forskarna bland annat studera effekten av avmaskningsmedlen albendazol och triklabendazol, kartlägga resistensläget för albendazol samt ta fram metoder för att övervaka läkemedelsresistens hos stora leverflundran.

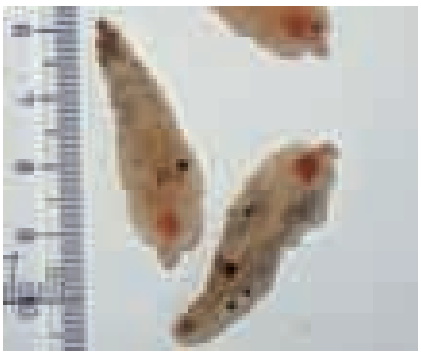

Foto: Adam Novobilsky

Stora leverflundran har blivit vanligare i Sverige hos nötkreatur och får.

– Angreppen har blivit vanligare och det orsakar både ekonomiska förluster och lidande, säger Johan Höglund, forskare på SLU, i ett pressmeddelande den 31 januari. Ökningen kan bero på klimatförändringar, resistens eller att avmaskningsmedlet använts på fel sätt.

Albendazol har använts i Sverige under mer än 40 år och den rekommenderade dosen är 33 procent lägre än i andra länder. Den relativt låga dosen kan vara en förklaring till att resistens utvecklats. En annan förklaring till ökningen kan vara att medlet används på fel sätt eller vid fel tidpunkt. Användningen måste anpassas till ett stort antal faktorer för att få avsedd effekt.

TSEFALEN (Cefalexin)

1. generationens cefalosporiner till hund

- Smakneutral
- Enkel dosering
- Fördelaktigt pris

Produktinformation. Tsefalen (Cefalexin som cefalexinmonohydrat) 500 mg och 1000 mg filmdragerade tabletter. ATCvet-kod: QJ01DB01 **Indikationer:** För behandling av infektioner i andningsorganen, urogenitala systemet och huden, lokala infektioner i mjuk vävnad och gastrointestinala infektioner som orsakas av cefalexinkänsliga bakterier. **Egenskaper:** Första generationens cefalosporin. Cefalexin är ett cefalosporinantibiotikum med bakteriedödande verkan mot ett brett spektrum av grampositiva och gramnegativa bakterier. Den bakteriedödande verkan är ett resultat av att läkemedlet binder till bakteriella enzymer, så kallade penicillinbindande proteiner (PBP:er). Inaktivering av PBP:er interfererar med korslänkningen av de peptidoglukankedjor som ger bakteriella cellväggar styrka och stabilitet. Cefalexin är resistent mot verkan av stafylokock-penicillinas. Följande mikroorganismer har visats vara känsliga för Cefalexin in vitro: Corynebacterium spp, Staphylococcus spp (inklusive penicillinresistenta stammar), Streptococcus spp, Escherichia coli, Moraxella spp, Pasteurella multocida. Cefalexin är också verksamt mot majoriteten av ampicillin-resistent E.coli. Cefalexin absorberas snabbt och nästan komplett i magtarmkanalen vid oral administrering. Maximal blodkoncentration (Cmax=15 µg/ml) uppnås vanligtvis efter mellan 1 och 2 timmar (Tmax=90 min). Biotillgängligheten är nästan 100% av den administrerade dosen (AUC 6279 µg min/ml). Cefalexin genomgår inte biotransformation i farmakokinetiskt signifikant utsträckning. Halveringstiden för cefalexin är ungefär 1,5 timmar (t1/2 = 90 min). Eliminering av den mikrobiologiskt aktiva formen sker nästan helt och hållet via njurarna genom tubulär utsöndring och glomerulär filtration. **Kontraindikationer:** Skall inte användas vid överkänslighet mot den aktiva substansen, eller mot något hjälpämne. Skall inte användas till kaniner, marsvin, hamstrar och gerbiler. **Biverkningar:** Vissa hundar kan reagera med illamående och kräkningar efter administrering. Liksom vid behandling med andra antibiotika kan diarré förekomma. **Dräktighet och laktation:** Det veterinärmedicinska läkemedlets säkerhet har inte fastställts under dräktighet och laktation. Skall endast användas i enlighet med ansvarig veterinärs nytta/riskbedömning. **Interaktioner:** För att garantera effektiviteten bör det veterinärmedicinska läkemedlet inte användas i kombination med bakteriostatiska antibiotika. Samtidig användning av första generationens cefalosporiner med aminoglykosidantibiotika och vissa diuretika såsom furosemid kan öka riskerna för nefrotoxicitet. **Särskilda försiktighetsåtgärder för djur:** Då det är möjligt ska produkten endast användas baserat på känslighetstest av bakterier som isolerats från djuret. Officiella och lokala antimikrobiella riktlinjer bör tas i beaktande då denna produkt används. Skall inte användas vid överkänslighet mot cefalosporiner eller penicilliner. Liksom för andra antibiotika som i huvudsak elimineras via njurarna kan systemisk ackumulering uppkomma vid nedsatt njurfunktion. Vid känd nedsatt njurfunktion skall dosen reduceras och ska inte kombineras med antibiotika som har känd nefrotoxisk effekt. **Särskilda försiktighetsåtgärder för personer som administrerar det veterinärmedicinska läkemedlet till djur:** Hantera inte detta veterinära läkemedel, om du vet, att du är överkänslig för cefalosporiner. Tvätta händerna efter användning. **Dosering och administrering:** Oral användning. Hund: Den rekommenderade dosen är 15 mg cefalexin per kg kroppsvikt två gånger dagligen. Vid svåra eller akuta tillstånd kan dosen dubbleras till 30 mg/kg två gånger dagligen. **Förpackning:** 500 mg, 36 tabletter eller 1000 mg, 36 tabletter. Hållbarhet: I oöppnad förpackning: 3 år. Hållbarhet efter att ha delat tabletten i två delar: 48 timmar. **Särskilda förvaringsanvisningar:** Inga särskilda förvaringsanvisningar. Delade tabletter förvaras i blisterförpackningen. Innehavare av godkännande för försäljning: ICF Srl Industria Chimica Fine,Italien. **Representant:** Dr. Baddaky Europe AB, Sverige.**Tsefalen är receptpliktigt (Rx).** Detta är en förkortad produktresumé och för fullständig redogörelse av Tsefalen hänvisas till www.fass.se. Datum för översyn av produktresumén 2013-09-13

Dr. Baddaky®

www.drbaddaky.com

Rapport från Normgruppens möte den 27 januari

SVS Smådjursektions Normgrupp arbetar kontinuerligt med rådgivande normer i etiska och veterinärmedicinska frågor som rör svensk smådjurspraktik. Gruppen träffades i januari för att diskutera befintliga normer och formulera ett uttalande om tandbehandlingar på icke-sövda hundar och katter.

från sektionerna

Smådjurssektionens Normgrupp sammanträdde den 27 januari 2014. Närvarande var Malin Öhlund (sammankallande), Cecilia Rohdin, Lotta Ternström-Hofverberg, Anne Carlswärd, Ulrika Nordwall och Andrew Blockley. Normgruppen hälsade de nya medlemmarna Ulrika och Andrew varmt välkomna till gruppen, som nu är fulltalig igen.

SYNPUNKTER PÅ ANTAGNA NORMER

Normgruppen har fått bra respons på den nya normen om ljudrädsla från flera håll. Några veterinärer har önskat doseringar av rekommenderade läkemedel men normgruppen anser inte att detta är gruppens uppgift. Vi har också fått information om att flera apotek vägrar dela förpackningar, vilket är olyckligt från missbrukssynpunkt.

ARBETE MED PÅGÅENDE FRÅGESTÄLLNINGAR OCH NORMER

Normgruppen beslutar att anta den svenska översättningen av policyn ”Uttalande om tandbehandlingar på icke-sövda hundar och katter” från EVDS (European Veterinary Dental Society) och EVDC (European Veterinary Dental College) som en norm. Policyn går ut på att all tandvård ska utföras med djuret under generell anestesi. Normgruppen gör också ett tillägg till policyn där vi poängterar ett antal punkter, se faktaruta.

Normgruppen har också arbetat med en frågeställning rörande användandet av ögonproteser/implantat som alternativ till enukleation, t ex vid glaukom. Synpunkter har inhämtats från landets ögonspecialister. Normgruppen kan konstatera att olika åsikter finns angående potentiella för- och nackdelar med ingreppet. Normgruppen är enig om att det finns en veterinärmedicinsk indikation när det gäller användandet av implantat på valpar, där bulben behövs för en normal utveckling av kraniet. Gruppen beslutade att fortsätta diskussionerna med berörda ögonspecialister för att åter diskutera frågan vid nästa normgruppsmöte. Normgruppen konstaterar också att det rör sig om en liten patientgrupp i Sverige i dagsläget.

Kastration av friska hundar och katter är en annan fråga som normgruppen arbetar med. Kontakt har tagits med experter inom området. Normgruppen konstaterar att den nuvarande åldersrekommendationen på sex månader för kastration av katt inte är vetenskapligt underbyggd. Det finns god dokumentation på säkerheten vid tidigare kastration. Normgruppen har också diskuterat runt valet av narkos när det gäller kastration av främst hanhundar. Enligt uppgifter från försäkringsbranschen ses en tydligt ökad risk för komplikationer efter kastration av hanhund på enbart sedering och lokalbedövning, och frågan är om huruvida detta förfarande kan anses vara lege artis eller inte. En viktig del av normen bör vara att poängtera vikten av kommunikation med djurägaren och information om ingreppets alla potentiella för- och nackdelar innan beslut om kastration tas. Både medicinska och beteendemässigt relaterade bieffek-

Normgruppens tillägg till uttalande om tandbehandlingar på icke-sövda hundar och katter

Normgruppens rekommendation

Normgruppen stödjer policyn ”Uttalande om tandbehandlingar på icke-sövda hundar och katter” utarbetad av EVDC (European Veterinary Dental College) och EVDS (European Veterinary Dental Society) samt översatt i samarbete med SSDt (Svenska Sällskapet för Djurtandvård).

Normgruppen vill också poängtera följande:

- Adekvat hemvård (t ex tandborstning) ska alltid vara en del av behandlingen.
- Tandvård ska utföras med patienten under allmän narkos och intuberad. Koppling till ett slutet system minskar risken att andas in bakterieaerosol och debris.
- Kirurgiska tandåtgärder ska föregås av dentalröntgen.
- En fullständig munhåleundersökning inkluderar dentalröntgen.

ter ska tas upp, bland annat att oönskat beteende sällan kan åtgärdas med kastration. Normgruppen arbetar vidare med normen om kastration av friska hundar respektive katter. Normgruppen är medveten om SKKs farhågor om en minskad avelsbas på grund av en ökad frekvens av kastration av friska hanhundar under de senaste åren.

Borrelia- och anaplasmainfektioner hos hund är ett område med otydligheter kring både diagnostik och behandling, särskilt runt användandet och tolkningen av antikroppstitrar när det gäller *Borrelia*. Normgruppen arbetar vidare med att formulera en norm kring diagnostik m m vid misstänkt B/A-infektion. Tills vidare hänvisas till SVS antibiotikapolicy när det gäller behandling av konstaterad infektion.

Sporrextirpation ingår inte längre som ett av undantagen enligt Jordbruksverkets föreskrifter om operativa ingrepp samt skyldigheter för djurhållare och för personal inom djurens hälso- och sjukvård (SJVFS 2013:41, saknr D 8). Det är därmed inte tillåtet att avlägsna sporrar utan veterinärmedicinsk indikation och någon norm behövs inte längre.

Normgruppen arbetar vidare med att formulera en norm kring diagnostik m m vid misstänkt fästingburen borrelia- och anaplasmainfektion.

NYA FRÅGESTÄLLNINGAR OCH FÖRSLAG TILL NORMER

K-märkning av kastrerade katter är ett förslag som inkommit från föreningen Djurskyddet. Förslaget har sin grund i problemet med omhändertagna katter där man inte vet om djuret redan är kastrerat eller inte. En särskild K-märkning av kastrerade katter skulle då kunna leda till att onödiga kirurgiska ingrepp undviks. Eftersom en dylik märkning kommer att vara frivillig för djurägaren tror normgruppen att många djurägare kommer att välja att inte K-märka sin kastrerade katt, vilket medför att en andel kastrerade katter ändå kommer att förbli omärkta. Det medför att avsaknad av K-märkning inte garanterar att katten inte är kastrerad. Normgruppen anser att om alla katter istället ID-märktes på vanligt sätt, t ex i samband med kastration, skulle behovet av en särskild K-märkning försvinna. Ifråga om upphittade omärkta katter finns det alternativ för att påvisa om katten redan är kastrerad eller inte, t ex avvakta för att se tecken på löp, raka buken för att se eventuellt kastrationsärr, eller att ta ett blodprov för analys av hormonerna LH eller AMH för att påvisa eventuell äggstocksvävnad. Dessa blodprover kan analyseras vid SLU (UDS, avdelningen för klinisk kemi) och provet kan tas oberoende av position i löpcykeln. Normgruppen beslutar alltså att inte stödja förslaget om K-märkning av kastrerade katter.

En fråga har ställts till normgruppen avseende behovet av övervakning vid narkos och sedering. Normgruppen diskuterade runt frågeställningen och konstaterade att ämnet är komplext. Gruppen beslutade att kommunicera med föreningen VetVentilen angående ett eventuellt behov av en norm inom området.

Normgruppen välkomnar frågor och synpunkter gällande antagna normer från smådjurssektionens medlemmar, liksom förslag på nya frågeställningar som SVFs medlemmar tycker att vi ska arbeta med.

MALIN ÖHLUND
sammankallande i normgruppen smådjur

VACCINERA IDAG, MINSKA RISKEN FÖR BORRELIA-SMITTA I SOMMAR!

GODKÄNT AV LÄKEMEDELSVERKET

Trilyme är ett vaccin för aktiva hundar som ofta vistas i marker där förekomsten av fästingar är hög. Kontakta din lokala Merial-konsulent så berättar vi mer. Men skynda dig på, våren och fästingarna är här snabbare än du tror.

Trilyme

BORRELIAVACCINET FÖR HUNDAR

MERIAL

Hugo Mansfeld
Territory Manager
Skåne
0733-110 080

Emma Andresson
Territory Manager
Göteborg
0733-110 001

Katrine Dahnberg
Territory Manager
Stockholm
0733-110 002

Johan Broman
Manager Sweden
0733-127 240

Inför valet 2014: #4av5jobb

Under de senaste 20 åren har fyra av fem jobb i den privata sektorn skapats i små företag. Dock måste regelverk, attityder och utbildningssystem förändras och anpassas i samma omfattning och hastighet som i vår omvärld, om Sverige ska kunna dra nytta av möjligheterna hos småföretagen.

Alla vinner på framgångsrikt företagande och framgångsrika företagare. Det är i de små företagen som ryggraden, tillväxten och stabiliteten i ekonomin finns. De små företagen sysselsätter betydligt fler än både storföretagen och den offentliga sektorn. De riktiga, varaktiga jobben skapas av företagsamma människor som tar risker, som anställer och som via skattesedeln bidrar till det gemensamma. Småföretagen är den svenska ekonomins tillväxtmotor. Under de senaste 20 åren har fyra av fem jobb i den privata sektorn skapats i små företag. Det är de små företagen som axlar ansvaret och skapar jobb. Här finns den optimism, drivkraft och potential som för Sverige framåt.

Svenska småföretag vill växa. Det anger tre av fyra företagare vid mätningar. Men samtidigt finns betydande tillväxthinder. Det gäller dels attityder till företagande och vinst, dels konkreta hinder vad gäller att anställa nya medarbetare, dels möjligheten att ordna finansiering och dels möjligheten att öppna upp nya marknader. Företagarnas företagarpolitiska arbete syftar till att ta bort dessa tillväxthinder.

Foto: Pertusinas

Svenska småföretag vill växa. Det anger tre av fyra företagare vid mätningar. Men samtidigt finns betydande tillväxthinder.

FÖRBÄTTRAT FÖRETAGARKLIMAT

Under de senaste decennierna har företagarklimatet förbättrats i Sverige. Genom avregleringar har nya marknader skapats. Samtidigt har den internationella konkurrensen hårdnat. Den relevanta jämförelsen av hur Sverige utvecklas är inte med tidigare år utan med konkurrenskraften i omvärlden. Ökad internationalisering, demografisk utveckling, snabb teknikutveckling, nya bransch- och marknadssegment innebär att strukturomvandlingen ökar i omfattning och hastighet. Frågan om medarbetarnas kompetens och rörlighet blir därmed allt viktigare, liksom innovationer, kompetenser och tillgång på kapital. Förutsättningarna för företagandet och därmed för framtidens jobb och välstånd förändras snabbt. Regelverk, attityder och utbildningssystem måste förändras och anpassas i samma omfattning och hastighet om Sverige ska kunna dra nytta av möjligheterna i denna nya värld.

Sammanfattningsvis konstateras att under de senaste 20 åren har fyra av fem nya jobb i näringslivet skapats i småföretag. Det betyder också stora skatteintäkter som kan användas för att finansiera välfärden. Även under lågkonjunktur har småföretagen fortsatt att anställa. Nästan alla småföretag är ägarledda, där ägaren bor och verkar på orten, med ett stort engagemang för bygdens utveckling. Denna utveckling kommer att fortsätta. Att skapa goda villkor för företag att starta, expandera och anställa är att ta ansvar för vår gemensamma framtid.

Till valet 2014 kommer Företagarna att jobba för att säkerställa att politiker på lokal, regional och nationell nivå vet att fyra av fem jobb skapas i företag med färre än 50 anställda.

Lars Nordfors
chef Företagarnas juridiska rådgivning
Företagarna

Equipulmin®
klenbuterol

- Selektiv beta-2-agonist med stark bronkodilaterande effekt
- Ökar mukociliär clearance som underlättar upptransport av sekret från luftvägarna
- Verkar antiinflammatoriskt genom att hämma frisättning av histamin och proinflammatoriska cytokiner[1,2]
- Enkel och exakt dosering med oral sirap

NYHET!

För friare luftvägar

Equipulmin vet. 25 mikrogram/ml sirap till häst. Aktiv substans: Klenbuterolhydroklorid. Indikationer: Behandling av luftvägssjukdom hos hästar där luftvägsobstruktion som ett resultat av bronkospasm utvecklar misstanke om den är en bidragande faktor, och förbättrad slemborttransporterande förmåga är önskvärd. Kan användas ensamt eller som stödjande terapi. Kontraindikationer: Skall inte användas på hästar med känd tyrjetjuksjukdom. Skall inte användas vid överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något hjälpämne. Biverkningar: Klenbuterol kan orsaka biverkningar såsom svettningar (främst hals-ryggen), muskelsymptom, takykardi, lätt hypotension eller rastlöshet. Dessa är typiska för beta-agonister och försvinner sällan. Dräktighet och laktation: Om läkemedlet används under dräktighet, bör behandlingen avbrytas minst 4 dagar före den förväntade födseln eftersom utmatningskontraktioner kan hämmas eller fördröjas under påverkan av läkemedlet. Dosering: Oral användning. Ge 4 ml sirap per 125 kg kroppvikt två gånger dagligen. Detta motsvarar två dagliga administrationer av 0,8 mikrogram klenbuterolhydroklorid per kg kroppvikt. Läkemedlet blandas i fodret. Behandlingen ska fortsätta så länge som krävs. Karenstid: Kött och slaktbiprodukter: 28 dagar. Ej tillåtet för användning till laktande djur som producerar mjölk för humankonsumtion. Förpackning: 255 ml. Innehavare av godkännande för försäljning: Revets Handel und Forschung GmbH, Burgdorf, Tyskland. Information i Sverige: VM Pharma AB, Box 20310, 104 30 Stockholm, e-post info@vetmedic.
se. Datum på SPC: 2013-04-11. För ytterligare information se fass.
se. Receptbelagt.

VETMEDIC
ANIMAL HEALTH

Ger vikariat förtur till fasta tjänster?

Om man har vikarierat under längre tid hos en arbetsgivare kan det kännas naturligt att man har förtur om en fast tjänst utannonseras. Reglerna för företrädesrätt ger dock inte automatiskt en vikarie detta privilegium.

FRÅGA

Jag arbetar som klinikveterinär på ett djursjukhus sedan två och ett halvt år tillbaka. Jag hade först ett semestervikariat under sex månader. Därefter blev jag anställd på en visstidsanställning under ett år. Nu arbetar jag heltid på ett graviditetsvikariat i ett år.

Djursjukhuset har nyligen annonserat två fasta tjänster på två av företagets filialer. Har jag som vikarie någon typ av förtur till denna typ av tjänst? Hoppas du kan hjälpa mig och klargöra reglerna kring anställningsformerna och om jag omfattas av företrädesrätten.

SVAR

Enligt Lagen om anställningsskydd (LAS) får avtal om tidsbegränsad anställning träffas för allmän visstidsanställning, vikariat, säsongsarbete och när arbetstagaren har fyllt 67 år. Om en arbetstagare under en femårsperiod har varit anställd som antingen vikarie sammanlagt mer än två år eller på allmän visstidsanställning i sammanlagt mer än två år, övergår anställningen till en tillsvidareanställning.

Arbetsgivare och arbetstagarorganisation får göra vissa avvikelser från LAS genom kollektivavtal. I t ex kollektivavtalet för djursjukvård ersätts anställningsformen ”allmän visstidsanställning” av överenskommen visstidsanställning. Överenskommen visstidsanställning får inte omfatta kortare tid än en månad och högst tolv månader under en treårsperiod.

Om man blivit uppsagd på grund av arbetsbrist eller fått besked om att ett vikariat eller annan tidsbegränsad anställning inte kommer att förlängas på grund av arbetsbrist har man företrädesrätt till ny tjänst hos samma arbetsgivare om man varit anställd sammanlagt mer än tolv månader under de senaste tre åren. Företrädesrätten gäller från den tidpunkt man fick besked om att anställningen inte kommer förlängas och till dess nio månader förflutit sedan anställningen avslutades.

Om man är mitt i en anställning, t ex ett vikariat, har man således ingen företrädesrätt till andra lediga tjänster. Men man kan naturligtvis söka andra lediga tjänster hos arbetsgivaren när som helst under anställningstiden.

FREDRIKE RITTER
ordförande, AVF

noterat

Stabil ökning av Sacoförbundens medlemsantal

De allra flesta av Sacos 22 medlemsförbund fortsatte att öka sitt medlemsantal under 2013. Vid årsskiftet hade Sacoförbunden tillsammans 645 810 medlemmar. En ökning med 1,5 procent jämfört med årsskiftet 2012/2013.

– Det är oerhört glädjande att trenden står sig och att akademiker fortsätter att organisera sig i så hög grad. Sacoförbunden ger uppenbarligen stor medlemsnytta. Strategin att stötta medlemmarna individuellt är framgångsrik, säger Sacos ordförande Göran Arrius.

FOTO: KALLE ASSBRING

– Det är oerhört glädjande att akademiker fortsätter att organisera sig i så hög grad, säger Göran Arrius.

De största Sacoförbunden har en stabil medlemsutveckling. Sveriges Ingenjörer, Lärarnas Riksförbund, Jusek, Akademikerförbundet SSR, Sveriges Läkarförbund och Civilekonomerna ökar allihop. Civilekonomerna med hela fyra procent. Fysioterapeuterna, tidigare Legitimerade Sjukgymnasters Riksförbund nådde 2013 för första gången över 12 000 medlemmar. Sveriges Tandläkarförbund fortsätter att ta tillbaka medlemmar som försvann när Privattandläkarföreningen beslutade sig för att lämna förbundet. Officersförbundet ökar som en följd av försvarets omorganisation och Sveriges Psykologförbund fortsätter att växa ordentligt år efter år.

Anmärkningsvärt är också att Sveriges Veterinärförbund, som redan har en mycket hög organisationsgrad, fortsätter att öka med 3,5 procent, konstaterar Göran Arrius.

Källa: pressmeddelande från Saco den 30 januari.

Virbac
ANIMAL HEALTH

Inbjudan

till kvällsseminarium

Klinisk uppdatering inom **reproduktion**

Föreläsare: **Sandra Kaltrin Goericke-Pesch**, Dr. med. vet., Dipl. ECAR
Associate professor, Department of large animal Sciences - Reproduction, University of Copenhagen

Program:

- **Update on clinical experiences with Suprelorin in dog and ferret**
- **Practical approach: "How to perform a proper gynecological examination in the bitch"**

När:

8:e april	Scandic Copenhagen Vester Søgade 6, 1601 Köpenhamn
5:e maj:	Scandic Infra City Kanalvägen 10, 194 61 Upplands Väsby
6:e maj:	Scandic Backadal Böckebolsvägen, 422 53 Hisings Backa
18:00	Smörgås och kaffe
18:30 - 19:30	Update on clinical experiences with Suprelorin in dog and ferret
19:30 - 19:45	Paus
19:45 - 20:30	Practical approach: "How to perform a proper gynecological examination in the bitch"
20:30 - 21:00	Frågestund

Anmälan: Skicka namn, klinknamn och tel.nr till virbac@virbac.se
Glöm inte att skriva om Ni önskar specialkost.

Sista anmälningsdag: **25:e mars 2014**

Hjärtligt välkomna önskar Virbac Sverige!
Har Ni frågor? Kontakta oss!

www.virbac.se

Ansvarsärende

Opererade bort nybildning på fel ben

En djurägare anmälde veterinären XX för fel vid utövande av veterinäryrket i samband med operation av en hund. XX medgav det som lades henne till last men lämnade en förklaring.

ansvarsärende

DJURÄGARNAS ANFÖRANDE

Ägaren upptäckte en knöl på sin hunds vänstra flank och uppsökte djurklinik. Veterinären undersökte hunden, konstaterade att den hade en nybildning och ansåg att nybildningen skulle tas bort. Förändringen var liten så det skulle inte bli ett stort snitt. Ägaren bokade in hunden för operation två veckor senare.

På eftermiddagen efter operationen hämtade ägaren hunden som var medtagen, men hon ville få hem den snabbt. När ägaren tittade efter operationssåret hittade hon ett stort snitt på ca fem cm på insidan av höger lår. Efter kontakt med kliniken ringde veterinär XX upp henne. Ägaren frågade vad XX gjort när de opererat bort ett lipom och inte den knöl som hon sökte för. XX menade att hon inte hittade något på vänster flank utan antog att undersökande veterinär skrivit fel i journalanteckningen, sådant händer, enligt XX. Ägaren frågade varför XX inte kontaktade henne eller sin kollega. XX sa att hon hade tänkt göra det men sedan ändå utfört operationen på högra sidans lår.

Anmälaren anser att man kan göra misstag inom vården men att ignorera vad om står i journalen har hon inte varit med om. ➤

Ny som chef

LEDA – CHEFA – COACHA
– för öppenhet, energi & resultat!

Saco bjuder in till inspirationsseminarium för dig som är ny i chefsrollen, eller kanske på väg att bli chef. Seminariet är för dig som är SVF-medelm och dessutom kostnadsfritt.

Innehåll
I denna inspirerande och upplyftande dragning ges en överblick av den nya sortens kommunikation för ledare och chefer.

Att utveckla, förnya och förädla sin förmåga att kommunicera som coachande ledare och chef – gärna med hjälp av den energi som finns i motsättningar – skapar många aha-upplevelser och insikter som leder till kraft och arbetsglädje i organisationen.

- Det coachande förhållningssättet
- Vilka resultat vill du ha – hur säkerställer du det?
- Samtalsmetodik!
- Emotionell intelligens i praktiken.
- Hur regleras spänning och konflikt mot resultat?
- Hur utvecklas verksamheten framåt?

Seminarieledare
Åsa Lundquist Coey är processledare, föreläsare och författare som dagligen arbetar med chefer, ledare och ledningsgrupper. Åsa har en internationell coachutbildning och en mastersutbildning, M Sc i Leadership & Organization från Springfield University, Massachusetts, USA. Hon är också grundare av Centre for Outstanding Leadership. Nu doktorerar hon i Management & Komplexitet.

Tid och plats
- 27 mars i Stockholm
- 3 april i Göteborg
- 24 april i Luleå
- 8 maj i Malmö

KOSTNADSFRITT för SVF-medlem!

Anmälan
görs i formulär på Sacos kalendarium under respektive datum: www.saco.se/Kalendariet/

Frågor
besvaras av Erica Högsborn, erica.hogsborn@saco.se eller Annika Sandberg, annika.sandberg@saco.se.

Välkommen!

➤ Veterinär XX återkom under eftermiddagen och erbjöd en ny operation utan kostnad nästa dag. Ägaren undrade hur XX tänkte då hunden hade ett stort sår på sin högra sida och veterinären nu ville skära även i vänster sida. Hon fick svaret att hunden då inte behövde ha tratt två gånger.

Ägaren valde ändå att inte operera om sin hund. Hon fick vara hemma med hunden de första dagarna efter operationen och hoppas att den inte fått några men av ingreppet. Ägaren är inte ute efter skadestånd men vill uppmärksamma att hon sökte veterinärvård och trodde att hon lämnade sin hund i säkra händer.

VETERINÄRENS ANFÖRANDE

XX medger att hon opererade bort fel hudtumör. Hennes kollega hade undersökt patienten två veckor tidigare och noterade en nybildning i vänster ljumske, 2–3 cm i diameter och med mjuk konsistens. XX letade noga igenom vänster ljumske utan att hitta nybildningen. XX hade tänkt ringa djurägaren men hittade då hudtumören i höger ljumske. Den överensstämde med beskrivningen. XX var helt övertygad om att hon hittat rätt tumör och att hennes kollega råkat skriva fel på höger och vänster. Det är inte ovanligt att sidor förväxlas. XX tillstår att det var dumt att hon inte konfirmerade detta med djurägaren eller sin kollega då hon skulle fått veta att knölen satt i vänster flank och inte i ljumsken, då hade detta onödiga misstag kunnat undvikas.

Djurägaren ringde nästa dag och var upprörd. Det är svårt att kommunicera med en person som är i stark affekt och XX tror inte att djurägaren uppfattade hennes uppriktiga ursäkt. XX står fullt ut för sitt misstag. Hon vill inte förringa sitt misstag men hon utsatte inte patienten för någon fara. Det fanns ingen risk för bestående men eftersom ingreppet var begränsat till hud och underhud. XX erbjöd djurägaren en ny operation en till två dagar senare vilket hade inneburit att

TIDSSCHEMA
för specialistutbildningsprogrammen 2014 och 2015

SJUKDOMAR HOS HUND OCH KATT:

Sista inlämningsdag för examensarbeten:	1 april 2014
Sista inlämningsdag för reviderade examensarbeten:	28 augusti 2014
Sista anmälningsdag för examination 2015:	24 november 2014
Examination 2015:	5–6 februari 2015

SJUKDOMAR HOS HÄST:

Sista inlämningsdag för examensarbeten:	18 augusti 2014
Sista anmälningsdag för examination 2015:	1 december 2014
Examination 2015:	5–6 mars 2015

ÖVRIGA PROGRAM:
För information om övriga program, kontakta SVFs kansli, office@svf.se.

Riktlinjer för det skriftliga arbetet finns att läsa/ladda ner från www.svf.se under *Sällskapet, Specialistutbildningar – steg 1*. SVS/ESK vill framhålla vikten av att det skriftliga examensarbetet som insänds är i färdigt skick enligt instruktionerna. Observera att arbeten som inte uppfyller dessa grundkrav kommer att returneras utan någon åtgärd. Arbetet skickas, efter handledarens godkännande, som en word-fil till office@svf.se. Handledaren ska granska, godkänna och meddela att arbetet är godkänt via e-post till samma adress.

SVS vill uppmana alla aspiranter och handledare i programmen att hålla sina e-postadresser uppdaterade via marianne.lundquist@svf.se.

Bevaka också SVFs hemsida för information, uppdateringar och ändringar av instruktioner gällande specialistutbildningsprogrammen.

Vid frågor om programmen, kontakta SVFs kansli via e-post marianne.lundquist@svf.se.

Bli Livsviktig!

Bli regelbunden givare på cancerfonden.se eller ring 020-59 59 59.

Vi tänker besegra cancer. Vill du vara med?

Cancerfonden

eftervårdsperioden endast förlängts i två till tre dagar. XX gjorde vad hon kunde för att gottgöra djurägaren. Djurägaren behövde inte betala för operationen och erbjöds att få den rätta knölen bortopererad utan kostnad, ett erbjudande som kvarstår.

Rutinerna vid intag av operationspatienter har efter denna incident skärpts så att den som tar emot patienten förvissar sig om vilket ingrepp som ska utföras och tydligt markerar eventuella knölar som ska tas bort.

JORDBRUKSVERKETS YTTRANDE

Jordbruksverket ansåg att veterinären XX agerat försumligt i sin yrkesutövning då hon opererat bort en hudtumör på höger bakben trots att den remitterats för att operera bort en tumör på vänster bakben.

ANSVARSNÄMNDENS BEDÖMNING

Ansvarsnämnden konstaterade att det av remissen framgick att operationen avsåg en 2–3 centimeter stor nybildning under huden i vänster ljumske. Veterinär XX opererade i stället bort en nybildning på baksidan av höger lår. Hon skulle, i den situationen som uppstod, när remissen inte överstämde med vad XX fann vid den kliniska undersökningen, kontaktat antingen remitterande veterinär eller djurägaren för en kontroll. Ansvarsnämnden ansåg därför att XXs agerande varit så försumligt att hon inte kunde undgå en disciplinpåföljd i form av en erinran.

JOHAN BECK-FRIIS

De vetenskapliga granskare som hjälper veterinärtidningen utgör kvalitetsstämpeln och grunden för trovärdigheten i tidningens granskade artiklar. Dessa referenter har flera delikata uppgifter att ansvara för. De ska garantera en miniminivå på artiklarnas vetenskapliga standard, de ska fungera som rådgivare åt redaktionen och de ska hjälpa författarna att förbättra sina verk.

Under 1994 införde tidningen ett granskningsförfarande för sina vetenskapliga artiklar. Sedan dess har hundratals manus passerat granskarnas kritiska ögon. Så gott som alla texter har i slutänden blivit bättre än när de lämnades in, även om det ibland inneburit mycket jobb för de inblandade. Gentemot författarna är granskarna anonyma, men deras arbete i det tysta innebär att skribenterna får konstruktiva förslag till förbättringar, vilket kommer läsarna till godo.

Granskarna hjälper SVT att garantera en kompetent och rättvis bedömning av skribenternas texter, bidrar till att gallra bort undermåliga artiklar och hjälper författarna att förbättra andra. Vi vet att referenter lägger ner många timmars arbete på varje artikel och att de är hårt belastade, också därför att samma specialisters kunskaper efterfrågas av andra. Referenterna utför dessutom granskningen på ideell basis, med huvudmotiveringen att främja kunskapsutvecklingen inom svensk veterinärmedicin.

Efter önskemål från några av granskarna att inte namnges ens i detta sammanhang, gör tidningen inte så längre. Redaktionen vill istället framföra ett kollektivt tack till alla de experter som lämnat så värdefulla synpunkter på de vetenskapliga artiklarna under 2013.

JOHAN BECK-FRIIS
chefredaktör

Vilken är din diagnos? – Svar

SVAR

I ett fall med så allvarlig klinisk sjukdom bland grisar, dessutom kombinerat med flera till synes plötsliga dödsfall bland vildsvin, måste såväl afrikansk som klassisk svinpest (ASF/CSF) misstänkas och således ska misstanke om epizootisjukdom anmälas till både Jordbruksverket och länsveterinär (se faktarutan). Man kan dessutom alltid ringa SVAs sektion för epizootologi för att diskutera eventuella misstankar.

ASF och CSF kan inte skiljas kliniskt och utreds därför samtidigt. Om en epizootisjukdom misstänks måste denna först uteslutas genom undersökning och provtagning, innan utredningen kan fortgå i andra riktningar. Andra tänkbara differentialdiagnoser på tamgrisar i det här fallet skulle kunna vara rödsjuka, förgiftning (t ex warfarin) eller en högpatogen form av PRRS. Elakartad lungsjuka *(Actinobacillus pleuropneumoniae)* är också en tänkbar differentialdiagnos, åtminstone på grisar som hålls inomhus.

UTGÅNG OCH DIAGNOS

Veterinären ringde länsveterinär och Jordbruksverket och Jordbruksverket kontaktade SVA. Jordbruksverket beslutade att införa omedelbara restriktioner (”spärr”) omfattande hela besättningen, inklusive markerna med vildsvinen. Spärren meddelades muntligt av veterinären och provisoriska avspärrningar sattes upp omedelbart. Jordbruksverket tog även beslut om provtagning för ASF och CSF enligt rekommendationer från SVA.

Veterinären tog blodprov på de levande grisarna och öppnade ett dött vildsvin och den döda tamgrisen för att kunna ta organprover. Länsveterinären kom ut till avspärrningen med material för förpackning av prover och skyddsutrustning så att veterinären sedan kunde lämna gården på ett smittsäkert sätt. Proverna skickades med budbil till SVA. Proverna analyserades på jourtid och redan på natten kunde det konstaterats att varken ASF- eller CSF-virus eller -antikroppar kunde påvisas. Bekämpning av ASF styrs av direktiv 92/119/EEC och diagnostikhandbok 2003/422/EG.

ASF är inkluderat i epizootilagen och alla veterinärer är därför skyldiga att anmäla redan misstanke om sjukdomen till Jordbruksverket och länsveterinär. Utöver anmälningsplikten har veterinärer såväl undersökningsplikt som en skyldighet att medverka till att motverka smittspridning. Undersökningsplikten innebär att man som veterinär, oavsett yrkesinriktning, vid kännedom om ett misstänkt fall av epizootisjukdom är tvungen att själv undersöka djuret, alternativt se till att det blir undersökt av annan veterinär. Att motverka smittspridning innebär i praktiken ofta att utfärda en spärrförklaring, dvs besluta om förbud för djur, djurprodukter, transporter och människor att lämna eller komma till gården. För ASF som är mycket smittsam gäller totalstopp för all trafik till och från besättningen.

KORT OM AFRIKANSK SVINPEST

Afrikansk svinpest är en mycket smittsam virussjukdom som drabbar vildsvin och tamgrisar med hög, oftast perakut till akut, dödlighet. Afrikansk svinpest kan kliniskt inte skiljas från klassisk svinpest. Om några kliniska tecken hinner synas innan döden inträder kan det vara hög feber, cyanotiska missfärgningar av huden, (ofta på öron och ventrala delar, se Figur 1 och 2) skakningar, grisarna lägger sig tätt ihop, kastningar, diarré, kräkningar, hosta, rörelsestörningar från framför allt bakre delen av kroppen och i det terminala stadiet bubblande vätska från mun och nos. Dödsorsaken är ofta lungödem. ASF orsakas av afrikanskt svinpestvirus, ett DNA-virus tillhörande familjen *Asfarviridae*, genus Asfivirus.

Smittspridning av ASF sker i tre olika cykler. I endemiska områden förekommer historiskt en smittcykel mellan vårtsvin och mjuka fästingar av arten *Ornithodorus*. Dessa fästingar kan sporadiskt överföra smittan till tamsvin i en cykel vårtsvin–fästing–tamsvin. Vårtsvin själva har inte tillräckliga höga virusnivåer i blodet för att kunna smitta tamsvin direkt och blir inte heller kliniskt sjuka. I de flesta utbrotten dominerar den smittcykel där smittspridningen sker från gris till gris via direkt eller indirekt kontakt och via utfodring med infekterade köttprodukter. Vid ett utbrott i Sverige skulle detta spridningssätt sannolikt vara det dominerande. Spridning via infekterat matavfall är den viktigaste spridningsvägen vid introduktion till nya områden, utfodring med animaliskt matavfall är därför förbjudet inom EU. Vildsvin är lika mottagliga för smitta som tamsvin, får liknande symtom och drabbas med lika hög dödlighet. Smittämnet kan kvarstå i fästingpopulationen i flera år utan närvaro av grisar. Ingen känd kompetent vektor finns i Sverige idag.

Foto: Karl Ståhl

Figur 2. *Cyanotiska missfärgningar vid öronbasen på gris med misstänkt infektion med afrikanskt svinpestvirus.*

Viruset är ovanligt motståndskraftigt och kan överleva upp till 18 månader i serum i kylskåpstemperatur. Det tål också måttlig värme och pH-värden mellan fyra och tio. Rått, fruset, saltat eller rökt kött kan förbli infektiöst under flera månader och utfodring med okokt matavfall till tamsvin, eller att friströvande tamsvin eller vildsvin får tillgång till slaktavfall eller slängd mat är en vanlig smittväg. Smittämnet är dessutom stabilt i miljön varför även indirekt kontakt via kontaminerade djurutrymmen, transportfordon, utrustning m m bidrar till sjukdomens spridning.

För vidare beskrivning av ASF och av differentialdiagnoserna se www.sva.se och www.epiwebb.se.

DIAGNOSTIK

Diagnos ställs genom påvisande av virus med PCR-metoder eller virusodling från helblod, serum eller organprover (tonsill, mjälte, njure och tarmlymfknuta). Serologiska tester finns men eftersom sjukdomsförloppet är så snabbt och mortaliteten så hög är det av begränsat värde i länder där sjukdomen inte är endemisk.

AKTUELLT SMITTLÄGE

ASF förekommer endemiskt i de flesta länder i Afrika söder om Sahara. 2007 spreds smittan därifrån till Georgien via lastfartyg från östra Afrika. Från Georgien har spridningen av sjukdomen fortsatt för att under 2012 och 2013 ha rapporterats i Ukraina och i Vitryssland i EUs östra gränstrakter. I Ryssland är sjukdomen endemiskt förekommande med flertalet utbrott rapporterade årligen både hos vildsvin och tamgrisar.

Situationen gällande ASF i Kaukasus, Ryssland, Vitryssland och Ukraina utgör ett reellt hot mot EU. Eftersom virus överlever flera månader i frysta, rökta och saltade produkter och upp till ett år i kontaminerad miljö är extra uppmärksamhet på produkter och fordon från dessa länder befogad.

noterat

Ny djurskyddslag på gång

Regeringen beslutade i juni 2009 att tillkalla en särskild utredare för att göra en bred översyn av den samlade djurskyddslagstiftningen och lämna förslag till ny djurskyddslag och förordning. Utredare blev Eva Eriksson, dåvarande landshövding i Värmland, som i november 2011 lämnade över sitt förslag till landsbygdsminister Eskil Erlandsson.

Utredningen skickades ut på remiss varefter Landsbygdsdepartementet fick i uppgift att sammanställa de inkomna remissvaren till en regeringsproposition, men detta drog ut på tiden. Så sent som i januari 2014 fanns fortfarande ingen proposition anmäld. I slutet av januari offentliggjordes dock att propositionen för en ny djurskyddslag ska beredas i Miljö- och jordbruksutskottet den 27 maj 2014 och att texten ska ges trycklov den 19 juni.

Några detaljer från Eva Erikssons utredning har redan brutits ut innan den övergripande lagen kommer. 2012 tog regeringen beslut om att förbjuda obedövad kastrering av smågrisar från den 1 januari 2016. I november 2013 presenterade regeringen vidare en proposition om förbud mot tidelag och starkare skydd för försöksdjur, med ikraftträdande den 1 april 2014. Förutom dessa tre detaljfrågor återstår hela utredningsförslaget att göra lag av.

Är du intresserad av HÄSTREPRODUKTION?

Bli medlem i
Svensk Stuteriveterinärförening!

www.stuteriveterinarerna.se

IN MEMORIAM

Jan Szymanowski in memoriam

Foto: Olena Szymanowski

Vår vän och kurskamrat Jan Szymanowski har avlidit efter en tids sjukdom. Jan var en vänlig själ som alltid visade stort engagemang och verkligen brydde sig om sina vänner.

Jans första tid på Veterinärhögskolan var tuff. Han hade nyligen kommit till Sverige från Polen efter att ha träffat sin stora kärlek Barbro. Att studera på ett nytt språk, pendla mellan Uppsala och Stockholm, och samtidigt vara småbarnspappa var en utmaning. Vi var alla imponerade av hur han med hela sin själ och stor envishet kunde reda ut denna situation.

Tiden på Stutis tillsammans med Jan är en tid som vi gärna vill minnas. Vi kommer ihåg dagar och långa kvällar med intensivt pluggande, och alla de tillfällen vi hittade en anledning att fira lite extra.

Efter att ha lämnat Uppsala började Jan liksom de flesta av oss som vikarie på olika distrikt. Vidare jobbade han som djurhälsoveterinär, smådjursveterinär och försöksdjursveterinär. I allt han gjorde tog han sin yrkesuppgift på stort allvar och med stor noggrannhet. Han var mycket uppskattad av såväl medarbetare som av djurägare för sitt stora deltagande.

Jan drabbades hårt av första hustrun Barbros allt för tidiga bortgång. Den stora sorgen var svår att bära. Efter en tid träffade han Lena, som kom att förgylla hans sista år. Jan efterlämnar barnen Mårten, Aleksander och Natalie.

För kurskamraterna
Gunnar Eriksson
Björn Sandgren

noterat

Svenska slaktgrisar skickas till Tyskland

Dalsjöfors Kött väljer som första svenska slakteri att skicka grisar till Tyskland för slakt, rapporterade tidningen Land Lantbruk den 20 januari. Totalt kan det bli drygt 3 000 grisar fram till mars. Slakteriet förlorar pengar men alternativet är ännu sämre, menar VD Magnus Larsson.

Det började med att några tidigare leverantörer till Dalsjöfors på egen hand sålde grisar till Tyskland. Djurtransporterna går med färja från Trelleborg till Rostock eller Sassnitz och ytterligare cirka en timme på landsväg innan de når slakteriet. Veckan efter hakade Dalsjöfors självt på och skickade tre lass med 180 grisar i varje. Slakteriet har förhandsbokat ytterligare tre till fyra lass i veckan i fem till sex veckor.

– De överstående grisarna riskerar att bli ett djurskyddsproblem som drabbar bonden. Detta är vårt sätt att släppa på trycket i systemet, sade Magnus Larsson till Land Lantbruk. Han bedömde att det i slutet av januari fanns cirka 200 000 för många grisar i Sverige. För första gången fick uppfödare uppleva hur slakterierna tackade nej till grisar i december, en tid på året när det normalt är slagsmål om djuren.

Svenska slaktsvin är svårsålda och skickas nu till slakt i Tyskland.

Grisarna kommer från Skåne och har enligt uppgift bara några mil till färjan. Resan över Östersjön tar cirka fem timmar och när transporten lämnar Sverige gäller inte längre åttatimmarsregeln för slaktdjurstransporter utan EUs 24-timmarsregel vid export.

läkemedel

Meddelande om restnotering

Orion Pharma Animal Health meddelar att deras produkt Geepenil vet bensylpenicillinnatrium, 24 g pulver och vätska till injektionsvätska, lösning, är restnoterad fr o m den 15 februari 2014. Tidpunkt när produkten åter är tillgänglig kommer att meddelas apotek och i ett kommande nummer av denna tidning.

KONGRESSER & KURSER

Svenska

v 9

28/2–1/3 -14. Ultraljud smådjur, grundläggande buk, SLU, Uppsala.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 10

5/3 -14. Temadag om bemötande och kommunikation med djurägare i svåra situationer, Stockholm.
Arr: Temadagen i Sthlm.
Info: www.temadagen.com

v 11

10–11/3 -14. Vårdhygien, Länsstyrelsen Stockholm. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

11/3 -14. Minisymposium Absolut smittskydd! (... men hur får man ting att ske?), Aros Congress Center, Västerås.
Arr: Boehringer Ingelheim Vetmedica.
Info: thomas.manske@boehringer-ingelheim.com

11–12/3 -14. Vårkonferensen 2014, Aros Congress Center, Västerås.
Arr: Svenska Djurhälsovården.
Info: www.svdhv.se

13–14/3 -14. CT hund och katt, Göteborg. Arr: Blå Stjärnan akademin.
Info: www.blastjarnanakademin.se, björn.ablad@blastjarnan.se

14–15/3 -14. Röntgenteknik häst, Regiondjursjukhuset Helsingborg.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 12

NY 18/3 -14. Kvällsseminarium Leptospiros – en uppdatering av en svårdiagnostiserad sjukdom, Lund.
Arr: MSD Animal Health.
Info: msdah.sweden@merck.com
(se annons i denna tidning)

NY 19/3 -14. Kvällsseminarium Leptospiros – en uppdatering av en svårdiagnostiserad sjukdom, Göteborg.
Arr: MSD Animal Health. Info: msdah.sweden@merck.com
(se annons i denna tidning)

NY 20/3 -14. Kvällsseminarium Leptospiros – en uppdatering av en svårdiagnostiserad sjukdom, Stockholm.
Arr: MSD Animal Health.
Info: msdah.sweden@merck.com
(se annons i denna tidning)

21/3 -14. Föreläsningsdag om kirurgi i kornea och korneala sjukdomar, Knivsta.
Arr: Svenska sällskapet för veterinär oftalmologi (SSVO). Info: www.ssvo.se

21–23/3 -14. Kurs i hovsjukdomar för veterinärer och hovslagare, SLU, Uppsala.
Arr: Svenska Hovslagareföreningen.
Info: Michael Knap, 0709-479856 kvällstid eller kansliet@hovslagareforeningen.se

v 13

NY 24/3 -14. Råttarys vårkurs 2014, Göteborg. Arr: SVS Försöksdjurssektion.
Info: anne.waldemarson@neuro.uu.se och www.svf.se/sv/Sallskapet/Forsoksdjurssektionen/Varkurs-2014-Rattary/

NY 27/3 -14. Inspirationsseminarium för dig som är ny i chefsrollen, Stockholm.
Arr: Saco.
Info: www.saco.se/kalendariet/, erica.hogsborn@saco.se, annika.sandberg@saco.se
(se annons i denna tidning)

28–30/3 -14. VeTA-dagarna, Elmia, Jönköping. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 14

31/3–4/4 -14. 13th Crane seminar: Risk assessment – improving public health and animal welfare in food produktion, SLU Skara. Info: www.slu.se/craneseminar

NY 3/4 -14. Inspirationsseminarium för dig som är ny i chefsrollen, Göteborg.
Arr: Saco.
Info: www.saco.se/kalendariet/, erica.hogsborn@saco.se, annika.sandberg@saco.se
(se annons i denna tidning)

4–5/4 -14. FVFs ordinarie föreningstämma med föreläsningar som Bokföring – Bokslut – Skattefrågor, Försäkringskassan och du som företagare – vad gäller? samt Inspirationsföreläsning om entreprenörskap, Göteborg. Arr: FVF.
Info: johanna.habbe@spray.se, http://www.svf.se/sv/FVF/

5–6/4 -14. Sårbehandling, Nova Park, Knivsta. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

Utlysning av

Karen och Peer Kruuses utbildningsstipendium för unga inom veterinärbranschen

Utdelning av 200 000 kr per år görs till ungdomar inom veterinärbranschen.

Stipendierna delas ut i augusti till efter- eller vidareutbildning av ungdomar under 30 år som arbetar i, eller som önskar att utbilda sig inom veterinärbranschen.

För mer informations, se www.kruuse.com

v 16

NY 14/4 -14. Uppdragsutbildning i odontologi 1(4), delvis distansutbildning med träffar i Uppsala. Arr: SLU.
Info: www.slu.se/sv/utbildning/fort-och-vidareutbildning
(se annons i denna tidning)

v 17

NY 24/4 -14. Inspirationsseminarium för dig som är ny i chefsrollen, Luleå.
Arr: Saco. Info: www.saco.se/kalendariet/, erica.hogsborn@saco.se, annika.sandberg@saco.se
(se annons i denna tidning)

25/4 -14. Practical course ultrasonography of the equine distal limb, Regiondjursjukhuset Helsingborg.
Info: www.vetpd.com/courses-detail.php?event=105

25–26/4 -14. Ortodonti och stomatit hos hund och katt,
Clarion Hotell Stockholm.
Arr: Svenska sällskapet för djurtandvård.
Info: www.ssdt.se

v 19

NY 8/5 -14. Inspirationsseminarium för dig som är ny i chefsrollen, Malmö.
Arr: Saco. Info: www.saco.se/kalendariet/, erica.hogsborn@saco.se, annika.sandberg@saco.se
(se annons i denna tidning)

8–9/5 -14. Ultraljud smådjur fördjupning, Blå Stjärnans Djursjukhus, Göteborg.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

9–10/5 -14. Föreläsningar i avancerad ortopedisk och mjukdelskirurgi, Båstad.
Arr: Kirurgiföreningen Skalpellen.
Info: www.skalpellen.se

v 20

14–16/5 -14. Anestesiologi steg 2, hund och katt, Nova Park, Knivsta.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 36

NY 5–6/9 -14. Kurs The postpartum period in the bitch/neonates, Stockholm.
Arr: Svenska Sällskapet för Smådjurs-reproduktion.
Info: karin.lofqvist@djursjukhus.com

v 38

16–17/9 -14. Ledarskapsutbildning, del 1 (del 2 genomförs den 4/12 2014), Ol-Ers Hälsingegård och Konferens Järvsö. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 40

2–3/10 -14. Anestesiologi grund häst, Nova Park, Knivsta. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

3–4/10 -14. Gastroskopiundersökning och gastrointestinal diagnostik, hund o katt, Gärdets Djurklinik, Stockholm.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

3–4/10 -14. Röntgenteknik, -anatomi hund och katt, grund, Husdjurshälsans Veterinärklinik, Göteborg. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

EVIDENSIA DJURKLINIKEN GEFLE

Evidensia – Djurkliniken Gefle & Sandviken är en väl inarbetad och känd djurklinik för våra djurägare i när- och ytterområdena. Här sätter vi djurets helhet i centrum genom friskvård, sjukvård och rehabilitering av hundar, katter och andra smådjur.

Vi har en hög veterinärmedicinsk kompetens och tekniskt avancerad medicinsk utrustning. Genom Evidensia har vi tillgång till Veterinärmedicinskt forum och möjlighet till konsultationer.

Vi vill se fler friska och lyckliga djur.
Därför ska vi vara det allra bästa för djuren.

JUST NU SÖKER VI LEG VETERINÄR

Efterfrågan på våra tjänster expanderar kraftigt och som ett led i vår fortsatta utveckling söker vi nu en legitimerad veterinär med intresse för hund, katt och andra smådjur, gärna med specialistkompetens. Erfarenhet av kirurgi och ultraljud ser vi som ett plus.

Som person kan Du arbeta självständigt, men ha en god kommunikations- och samarbetsförmåga då kvalificerad djursjukvård bedrivs i ett team av veterinärer, djursjukskötare, djursjukvårdare och sjukgymnast.

Tillträdesdag: Enligt överenskommelse

Välkommen med eventuella frågor och Din ansökan till kdahlin@telia.com.

Kontakt för ytterligare uppgifter om tjänsten:
Karin Dahlin, kdahlin@telia.com
Nina Olsson, nina.olsson@geflehundokattpraktik.se

Evidensia – Djurkliniken Gefle & Sandviken
Adress: Norra gatan 1, 803 21 Gävle
Telefon: 026-27 01 52, 026-10 63 10 eller 070-33 280 18
Hemsida: www.evidensia.se/djurkliniken-gefle

v 41

6–7/10 -14. Kundservice och kommunikation fördjupning, Nova Park, Knivsta.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 42

15–17/10 -14. Anestesiologi steg 2, hund och katt, Nova Park, Knivsta.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 43

20–21/10 -14. Anestesiologi avancerad häst, Nova Park, Knivsta.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 44

31/10–1/11 -14. Diagnostik och behandling av hälta hund och katt, del 1 (del 2 genomförs den 16–17/1 2015), Evidensia Smådjur AB/Specialistdjursjukhuset Hund och Katt, Strömsholm.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 45

6–7/11 -14. Veterinärkongressen, Uppsala. Arr: SVS och SVF.
Info: Marianne Lundquist, SVF, 08-545 558 27, marianne.lundquist@svf.se, www.svf.se

v 47

20–21/11 -14. Mjukdelskirurgi del 3, fördjupning (del 4 genomförs 26–27/3 2015), Akademiska Sjukhuset, Uppsala.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 49

4/12 -14. Ledarskapsutbildning, del 2, Slussen, Stockholm. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

4–5/12 -14. Artroskopi smådjur, fördjupning, Accesia, Halmstad.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

4–5/12 -14. Anestesiologi steg 3, del 1 (del 2 genomförs 22-23/1 2015), Göteborg. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 50

10–11/12 -14. Endokrina sjukdomar, hund och katt, del 1, Nova Park, Knivsta. Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

Internationella

Fler internationella kurser hittar du på Vet Agendas hemsida: www.vetagenda.com, på British Small Animal Veterinary Associations hemsida www.bsava.com och på European School for Advanced Veterinary studies hemsidor www.esavs.org, www.esavs-master.org, www.esavs-certificate.org

v 9

28/2–2/3 -14. Equine reproduction days, Bremen and Bakum-Lüsche, Tyskland.
Info: Arno Lindner, 0049 2461 340 430, arnolindner@t-online.de, www.agpferd.com

v 10

7–9/3 -14. Reading & using magnetic resonance and computer tomography images of horses, Bonn, Tyskland.
Info: Arno Lindner, 0049 2461 340 430, arnolindner@t-online.de, www.agpferd.com

v 12

19–23/3 -14. Veterinary chiropractic course, integrated (modul V), Buxtehude, Tyskland. Arr: BackBone-Academy.
Info: www.backbone-academy.com

v 13

28–29/3 -14. Practical course equine joint ultrasonography & joint therapy, Nørlund Hestehospital, nära Århus, Danmark. Info: www.vetpd.com/courses-detail.php?event=102

v 14

14–19/4 -14 (se v 25 & 39). Certified small animal/equine acupuncture course 2014 – session 1(3), Escorial, Madrid, Spanien. Arr: Chi institute of Europe.
Info: www.mvtc.es

LANDSKRONA SMÅDJURSKLINIK VETERINÄR

Smådjursveterinär sökes

Vi söker en erfaren klinikveterinär som är glad och positiv.

Du bör vara kunskapstörstig och visa framåtanda och drive, samt vara noggrann och serviceminded.

Goda kunskaper i både medicin och kirurgi krävs.

Fördjupade kunskaper inom något av områdena: ultraljud, neurologi, ögon eller tänder är ett plus.

Kliniken är välutrustad och har funnits i 40 år, kunskap och service har alltid prioriterats.

Tjänsten är en tillsvidareanställning på 80–100 % utan jourverksamhet.

Gå gärna in på vår hemsida www.landskrona-smadjur.se, där kliniken presenteras närmare.

Frågor angående tjänsten besvaras av Thomas Lindgren, telefon 0418-257 10.

Välkommen med din ansökan till smadjursklinik@telia.com senast den 31 mars 2014.

LANDSKRONA SMÅDJURSKLINIK AB
Föreningsgatan 165, 261 51 Landskrona

v 19

9–10/5 -14. Practical course equine front-limb lameness diagnostics & therapy, Bjerke Dyrehospital, Oslo, Norge.
Info: www.vetpd.com/courses-detail.php?event=103

v 20

11–14/5 -14. Retorik i Toscana, Montecatini Terme, Italien.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 22

28–31/5 -14. International conference on diseases of zoo and wild animals 2014, Warsawa, Polen.
Info: www.zoovet-conference.org

v 24

12–15/6 -14. 13th annual congress of European veterinary emergency and critical care society (EVECCS), Prag, Tjeckien. Arr: EVECCS.
Info: www.eveccs2014.org

v 25

16–21/6 -14 (se v 39). Certified small animal/equine acupuncture course 2014 – session 2(3), Escorial, Madrid, Spanien. Arr: Chi institute of Europe.
Info: www.mvtc.es

v 28

8–10/7 -14. Equine colic research symposium, Dublin, Irland. Arr: The british equine veterinry association (BEVA).
Info: www.beva.org.uk/news-and-event/colic

v 29

NY 14–17/7 -14. Canine science forum & Feline science forum 2014, University of Lincoln, UK. Info: www.csf2014.com, www.fsf2014.com

VI VILL SE FLER FRISKA OCH LYCKLIGA DJUR.

DÄRFÖR BEHÖVER VI DIG.

Evidensia har på kort tid blivit Nordens både största och kvalitetsledande kedja för djursjukvård. Tillsammans delar vi samma vision:

Vi vill se fler friska och lyckliga djur. Därför ska vi vara det allra bästa för djuren.

Vi erbjuder fler specialister och mer avancerad utrustning än andra. Vi bedriver också mer utbildning och klinisk forskning än andra. Hos oss får viktiga familjemedlemmar veterinärmedicinsk service i världsklass.

Evidensia består idag av över 80 djursjukhus och kliniker i Sverige, Norge, Finland och Danmark. Varje år behandlar vi fler än 630 000 hästar, hundar, katter, smådjur och exotiska djur.

JUST NU SÖKER VI EN CHEFVETERINÄR TILL DJURKLINIKEN NORRKÖPING

Vi söker dig som är leg. vet med längre tids erfarenhet från arbete på större djurklinik eller djursjukhus och som söker nya utmaningar på en lagom stor enhet. Ett genuint intresse av ledarskap och att arbeta både med djur och människor är en förutsättning. Specialistutb. är meriterande. Likaså högre kompetens inom något av de medicinska områdena kirurgi/ortopedi, internmedicin, ögon eller hud.

Läs mer om tjänsten på evidensia.se/jobba-hos-oss/lediga-tjanster.
Vi behöver ha din ansökan senast 15 mars.

EVIDENSIA
DJURKLINIKEN
NORRKÖPING

v 37

11–13/9 -14. ESDAR, 18th Annual conference of the European society for domestic animal reproduction + annual meeting of EU-AI-Vets, i Helsingfors, Finland. Info: http://www.esdar.org/esdar-conference-2014/esdar-conference-2014.html

v 39

24–27/9 -14. Certified small animal/equine acupuncture course 2014 – session 3(3), Escorial, Madrid, Spanien. Arr: Chi institute of Europe. Info: www.mvtc.es

v 40

NY 29/9–1/10 -14. 3rd International conference on responsible use of antibiotics in animals, Amsterdam, Nederländerna. Info: www.bastiaanse-communication.com/RUA2014/

v 42

16–17/10 -14. National German symposium on zoonoses research 2014 and 7th International conference on emerging zoonoses, Berlin, Tyskland. Info: www.zoonoses2014.com

v 43

NY 23–26/10 -14. World congress on controversies, debates & consensus in veterinary medicine (CoVet), Prag, Tjeckien. Info: www.congressmed.com/covet

v 45

NY 6–9/11 -14. 20th FECAVA Eurocongress 2014 och 60th Congress of the GSAVA, München, Tyskland. Info: www.fecava2014.org/

v 48

NY 28–30/11 -14. 18th Federation of Asian veterinary associatons congress, Singapore. Info: www.fava2014.com

NY 30/11–1/12 -14. WVA Global conference on veterinary education, Singapore. Info: www.worldvet.org/

noterat

"Kallblodskollapser" kan vara nära lösning

Orsaken till många kollapsade hästar på travbanor, "kallblodssyndrom", har visat sig vara förträngningar i luftvägarna som blir akuta när hästen ansträngs under arbete.

Sjukdomen dynamisk larynxkollaps, kallblodssyndrom, yttrar sig i de övre luftvägarna hos främst kallblodiga travhästar. Även andra raser har drabbats, bland andra varmblodstravare och islandshästar. Många av de hästar som plötsligt kollapsat på travbanan har visat sig vara drabbade, skriver Hästsverige.se den 27 januari. En del problem med luftvägarna kan diagnostiseras när hästen är i vila, men en del visar sig först när hästen är i arbete.

– Kallblodets problemområde är struphuvudet och varmblodet har oftast problem med näsborrarna och svalget. Mycket tyder på att problemen beror på hur hästen är byggd, säger Eric Strand, hästkirurg och forskare vid Norges veterinärhögskola till sajten.

Foto: Suzanne Fredriksson

Orsaken till "kallblodssyndrom" har visat sig vara förträngningar i luftvägarna som blir akuta när hästen ansträngs under arbete.

Det innebär att det i framtiden förmodligen kommer att gå att avla på hästar med goda förutsättningar för att slippa detta problem i luftvägarna.

– Förmodligen förflyttas struphuvudet hos de drabbade hästarna längre fram mellan käkarna när hästen böjer nacken, så att det blir för trångt, säger Eric Strand. Mycket tyder på att en speciell typ av grimma, en "Vik Lyn-grimma", kan hjälpa hästar med kallblodssyndrom genom att den hindrar huvudet från att pressas in mot halsen.

SVERIGES VETERINÄRFÖRBUND

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande	*Telefon*
TORSTEN JAKOBSSON	070-372 95 10
Vice ordförande	
ANDERS FORSLID	0413-55 32 20
BJÖRN DAHLÉN	070-290 32 93
JK LARSSON	0920-25 36 50
KARIN LUNDBORG	0512-229 19
LOTTA MÖLLER	073-964 20 78
LARS-ERIK STABERG	070-438 98 78
LOTTA TERNSTRÖM HOFVERBERG	073-151 22 50
MARJA TULLBERG	070-627 77 36

ANSTÄLLDA VETERINÄRERS FÖRENING – AVF

STYRELSE

Ordförande	*Telefon*
FREDRIKE RITTER	0768-23 35 88
Vice ordförande	
ELEONOR FREDLER	070-341 19 41
Sekreterare	
TONE LINDVÅG	070-260 90 10
Kassör	
SHWAN KAREEN	070-798 68 68
Ledamöter	
KAJSA GUSTAVSSON	070-980 09 65
LARS-GÖSTA LARSSON	070-851 98 42
HELEN LOOR	073-097 62 97

FÖRETAGANDE VETERINÄRERS FÖRENING – FVF

STYRELSE

Ordförande	*Telefon*
JOHANNA HABBE	070-522 04 90
Sekreterare	
KARIN DANIELSSON	0707-21 44 56
Kassör	
ANNA WALDENSTEN PAMUK	076-109 91 88
Ledamot	
ANDREAS SANDIN	0730-68 15 94
Suppleanter	
SUSANNA HULTBERG	0524-233 75
CHRISTINA SVEDBERG	073-600 22 21

I veterinärförbundet ingår förutom dessa funktioner ett antal råd, kommittéer och nämnder. Samtliga förtroendevalda förbundsmedlemmar listas på hemsidan www.svf.se

SVERIGES VETERINÄRMEDICINSKA SÄLLSKAP – SVS

KOLLEGIUM

Ordförande:
BJÖRN DAHLÉN

Vice ordförande:
PER JONSSON

ERIKA CHENAIS
HÅKAN LANDIN
LENA MALMGREN
VERONICA RONDAHL
ULRIKA WINDAHL

Sektioner inom Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

FÖRSÖKSDJURSSEKTIONEN

Ordförande:
VERONICA RONDAHL

Sekreterare
ANNA GRANLUND

HUSDJURSSEKTIONEN:

Ordförande
HÅKAN LANDIN

Sekreterare
ANNA OHLSON

HÄSTSEKTIONEN

Ordförande
LENA MALMGREN

Sekreterare
ANETTE GRAF EDLING

SEKTIONEN FÖR VETERINÄR FOLKHÄLSA

Ordförande
ERIKA CHENAIS

Sekreterare
CATRIN VESTERLUND-CARLSON

SMÅDJURSSEKTIONEN

Ordförande
ULRIKA WINDAHL

Sekreterare
ANNE-LI LJUNGGREN

Vårdgaranti

Det var en vanlig honkattsterilisering. Kastrering låter så grymt, men det felaktiga ordet har bitit sig fast både inom professionen och bland djurägarna. Så var det även hos oss.

Den nyopererade katten lämnades ut och jag gav sedvanliga förhållningsorder, såvitt jag minns.

Påföljande dag ringde djurägaren och berättade att katten hade fått en stor bula under magen.

Det var som fa'n tänkte jag och frågade: "Vad har hänt"?

"Jo", svarade kattens ägare, "när vi kom hem tog jag ut katten från buren och skulle lägga den på favoritkudden. I samma ögonblick öppnade lillhusse ytterdörren och meddelade något viktigt där han stod i dörröppningen. Men snabbast att uppfatta situationen var katten. I ett huj for den ut på gården och upp i en björk. Vi försökte med lock och pock under några timmars tid att få ner katten men det var resultatlöst. Det var senhöst och katten var nyopererad, den kunde absolut inte vara uppe i trädet en hel natt. Endast den hårda vägen återstod. Med hjälp av en extralång stege och kraftiga handskar infångades katten och vi satte den i buren. Nästa dag togs den fram för frukost. Då upptäcktes den stora bulan under magen".

Javisst var det ett bukbråck. Detta åtgärdades och nu lämnades en övertydlig skötselinformation. Detta minns jag bestämt.

Vid överlämningen frågade djurägaren om det nya ingreppet möjligen skulle kunna gå som reklamation? Naturligtvis. En god relation till djurägare är alltid viktigt. Därför är djurägares synpunkter på vården väsentliga.

Det här kunde kanske klassas som en tidigare form av det nutida begreppet vårdgaranti. Under en följd av år därefter träffades vi då och då på kliniken och det kunde hända att vi glatt påminde varandra om episoden i björken.

Ill: Karin Åström Bengtsson

Av detta förstod katten nog ingenting, men djurägaren var nöjd.

Björn Wennman

SVENSK VETERINÄRLEGITIMATION

Jordbruksverket har fr o m den 10 december 2013 till den 16 januari 2014 utfärdat svensk veterinärlegitimation för nedanstående personer:

- Helle Bendiksen
- Kris Camps
- Vikas Chopra
- Cosmin Cornel
- Kimmo Elfving
- Liza Engqvist
- Maria Formgren
- Annika Hesselgren
- Rita Palmelund Kviesgaard
- Sandra Larsen
- Linda Mattsson
- João Pedro Rodrigues Alho
- Therésa Sandberg
- Georgiana Senroiu

You can bring Fury in now, Mrs. Caslick.

PERSONNOTISER

Avlidna

F distriktsveterinär **Rune Bard** avled den 29 januari 2014. Han föddes i Norrköping 1923, avlade studentexamen i Ystad 1942 och veterinärexamen 1950. Han började arbeta som AI-veterinär i Falkenberg 1956 och som assistentveterinär vid Hallands läns hushållningssällskap samma år. Han anställdes som distriktsveterinär i Vindeln 1958 och sedan i Umeå 1974 med stationeringsort Vindeln. Han pensionerades 1986.

F distriktsveterinär **Rolf Heijnesson** avled 15 augusti 2013. Han föddes på Väddö, Stockholm 1927, avlade studentexamen 1948 och veterinärexamen 1956. Han blev civilveterinärstipendiat 1957 och 1962. 1963 erhöll han tjänst som distriktsveterinär i Offerdal och 1974 i Östersund med stationeringsort Änge. Han pensionerades 1992.

F bitr länsveterinär **Kurt Holmberg** avled den 3 augusti 2013. Han föddes i Hunnebostrand, Göteborgs och Bohus län 1931, avlade studentexamen 1952 i Skara och veterinärexamen 1961. Han blev civilveterinärstipendiat 1961 och arbetade som assistentveterinär vid Älvsborgs läns södra hushållningssällskap fr o m 1964. Fr o m 1970 var han verksam vid Djurhälsovården, Scan Väst i Borås. Han var också verksam som bitr länsveterinär/tf länsveterinär i Hallands respektive Blekinge län.

Leg veterinär **Jan Szymanowski** avled den 25 december 2013. Han föddes 1949 i New York, USA och avlade veterinärexamen 1980. Se in memoriam på annan plats i denna tidning.

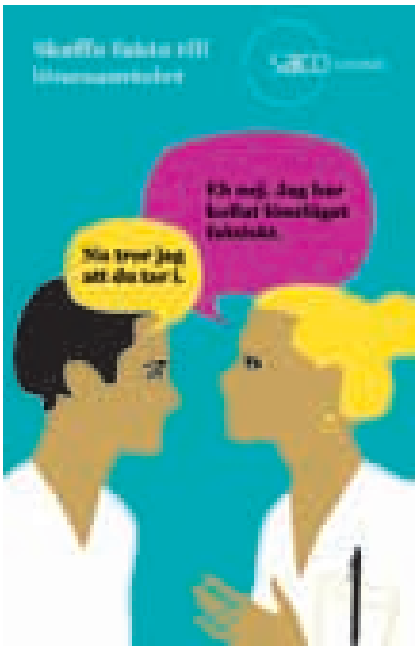

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Box 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**
TELEFON: 08-545 558 34
TELEFAX: 08-545 558 39
HEMSIDA: *www.svf.se*

REDAKTION:
JOHAN BECK-FRIIS
ansvarig utgivare & chefredaktör
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
E-POST: *johan.beck-friis@svf.se*

SUZANNE FREDRIKSSON
journalist
TELEFON: 08-545 558 32
E-POST: *suzanne.fredriksson@svf.se*

BRITA TRYBOM
redaktionssekreterare, annonser
TELEFON: 08-545 558 34
E-POST: *brita.trybom@svf.se*

LILL OCH KJELL EFVERGREN, EXPONERA
layout
TELEFON: 070-566 5661, 0734-28 26 80
E-POST: *info@exponera.net*

WIKSTRÖMS TRYCKERI AB, UPPSALA
tryckeri

ISSN 0346–2250

UTGIVNINGSPLAN 2014

Nr	Utgivning	Annonsstopp	Manusstopp
1	14 jan	11 dec	4 dec
2	4 feb	14 jan	7 jan
3	25 feb	4 feb	28 jan
4	18 mar	25 feb	18 feb
5	8 apr	18 mar	11 mar
6	6 maj	8 apr	1 apr
7	27 maj	6 maj	29 apr
8–9	25 jun	3 jun	27 maj
10	2 sep	12 aug	5 aug
11	23 sep	2 sep	26 aug
12	14 okt	23 sep	16 sep
13	4 nov	14 okt	7 okt
14	25 nov	4 nov	28 okt
15	16 dec	25 nov	18 nov

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Prenumerationspris 2014
Sverige: 1 210 kronor + moms.
Europa: 1 560 kronor + moms i EU.
Utanför Europa: 1 710 kronor.
Medlemmar i veterinärförbundet har 350 kronor i rabatt.

FACKPRESSUPPLAGA 2012 – 3 300 EX

FÖRBUNDSKANSLIET *se sidan 3*

LÅNGVERKANDE
NSAID TILL HUND

Trocoxil

Orion Pharma Animal Health • Djupdalsvägen 7 • Box 520 • 192 05 Sollentuna • Tel 08 623 64 40 • Fax 08 623 64 80 • orionvet.se

Posttidning A
Retur, Box 12709 • 112 94 Stockholm

Nobivac

KOM TILL VÅRT KVÄLLSSEMINARIUM

Välkommen med din anmälan till våra kostnadsfria kvällsseminarier som är öppna för alla som arbetar med vaccination av hundar.

© MSD Animal Health 201402

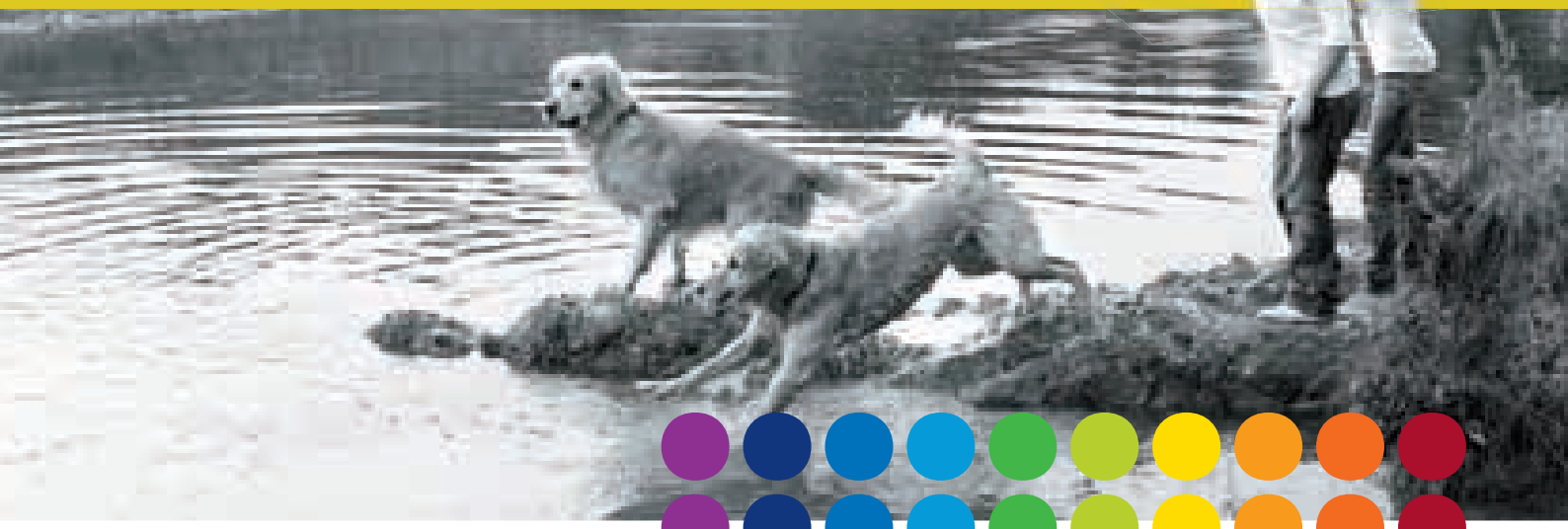

Leptospiros – en uppdatering av en svårdiagnosticerad sjukdom

Alla hundar som reser söderut från Sverige bör skyddas mot leptospiros. Ta tillfället i akt och lyssna till David Sutton som föreläser om "Canine leptospirosis – time for reassessment?". Kom till vårt kostnadsfria kvällsseminarium och bli uppdaterad om denna sjukdom; epidemiologi i olika länder, läget i Sverige, symptombild, diagnostik och behandling. Få information om Nobivac© L4 – ett nytt leptospirosvaccin uppdaterat efter dagens epidemiologiska situation i Europa.

Detaljerat program och adresser till föreläsningarna mailas i samband med bekräftad anmälan. Informationen finns även att läsa under "symposium" på vår kliniktjänstsida.

FÖRELÄSARE

David Sutton BVet Med MRCVS
Global Technical Director, Small Animal Vaccines, MSD Animal Health

Agneta Gustafsson leg vet,
Dipl ECEIM, Medicinsk chef,
MSD Animal Health

VÄLJ MELLAN NÅGOT AV DESSA KVÄLLSSEMINARIER

- **Lund 18 mars** – Scandic Star Hotel
- **Göteborg 19 mars** – Quality Hotel 11 & Eriksbergshallen
- **Stockholm 20 mars** – MSD:s kontor, Rotebro

Samtliga tre seminarier börjar kl 18.50 och pågår till ca 21.00 inkl kaffepaus.
Lättare förtäring serveras kl 18.00-18.50 för de som önskar.

ANMÄLAN Senast en vecka före aktuellt seminariedatum.

Maila till msdah.sweden@merck.com. Ange:

- Vilket kvällsseminarium är anmälan till (datum och ort)
- Namn på samtliga som anmälan avser
- Önskas förtäring eller ej? (Vegetariskt? Matallergi?)

Nobivac L4

Nobivac® L4, injektionsvätska, suspension för hund. Dos: 1 ml, subkutant.

Förpackning: 10x1 dos. Receptbelagt läkemedel. Datum för senaste översyn av produktresumén: Juli 2012.

För mer info: www.fass.se

Intervet AB • Box 7121 • 192 07 Sollentuna • www.msd-animal-health.se

MSD Animal Health